

รายงานสถานการณ์ข้างสังคม จังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี เป็นหน่วยงานสังกัดราชการส่วนภูมิภาค ของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจในการดูแลการจัดสวัสดิการให้กับกลุ่มเปราะบางในสังคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในจังหวัดสระบุรี รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนข้อมูลด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลทางสังคมระดับจังหวัดและเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนงานด้านสังคมให้สอดคล้องกับผลการศึกษาลดอดจนเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรี ประจำปี ๒๕๖๗ ฉบับนี้ ได้มีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงกลุ่มเป้าหมายจากรายงานผลการดำเนินการ และเชิงประเด็นทางสังคมที่สำคัญในจังหวัด เพื่อเป็นประโยชน์ในการคาดการณ์ ประกอบการจัดทำแผนงานโครงการที่สอดคล้องเหมาะสมในพื้นที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่กรุณาให้ข้อมูล และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจต่อไป

กลุ่มนโยบายและวิชาการ
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี
มิถุนายน 2567

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรี ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ คัดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบที่เกิดขึ้นในจังหวัดสระบุรี จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในจังหวัดสระบุรี และข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านข้อมูลทางสังคม และรายงานสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดสระบุรีให้มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบัน สามารถบ่งบอกถึงแนวโน้มและทิศทางการทำงาน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านสังคมของจังหวัด และได้นำข้อมูลด้านสังคมที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ประเด็นสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567 ซึ่งในรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรีเล่มนี้ประกอบด้วย เนื้อหา 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 3 สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม

ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues) ในจังหวัดสระบุรี

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม

ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

โดยสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ข้อมูลเชิงพื้นที่

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 108 กิโลเมตร (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - ศาลากลางจังหวัด) และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตรและตามแม่น้ำเจ้าพระยาแยกเข้าแม่น้ำป่าสักประมาณ 165 กิโลเมตร จังหวัดสระบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด 3,576.49 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศมีลักษณะที่สำคัญคือ ทางตอนใต้และทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่ราบสูงกว่าระดับน้ำทะเลเพียง 2 เมตร และพื้นที่จะค่อยๆ สูงขึ้นเรื่อยๆ ไปทางทิศเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณนี้จะเป็นลักษณะราบเรียบจนถึงพื้นที่เนินเขา สลับที่ราบสูง

ด้านประชากร

จังหวัดสระบุรีมีประชากรจากทะเบียนราษฎร จำนวน 638,826 คน แบ่งเป็นประชากรช่วงกลุ่มอายุ 26 – 59 ปี มีสัดส่วนประชากรมากที่สุด แนวโน้มประชากรเด็กแรกเกิดมีจำนวนลดลง ในขณะที่ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัจจุบันประชากรผู้สูงอายุมีจำนวน 638,826 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 ของประชากร ทั้งจังหวัดสระบุรี มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในเวลาอันใกล้

ด้านสุขภาพ

จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ จำนวน 15,038 คน โดยสัดส่วน อสม. 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน) เท่ากับร้อยละ 42 ในขณะเดียวกันมีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราผู้ป่วยรายใหม่อยู่ที่ 139 ราย ผู้ป่วยสะสมมีอัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.15 พบว่า ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จอยู่ที่ 8.16 ซึ่งเกินจากเกณฑ์เป้าหมายของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งระบุว่าอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จจะต้องไม่เกิน 8.00 คน

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

จังหวัดสระบุรีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนจำนวนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ในขณะที่หนี้สินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน พบว่า หนี้สินของประชากรถูกกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุด รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร เพื่อใช้ทำการเกษตร และเพื่อใช้ในการศึกษา ตามลำดับ ในขณะที่การสำรวจครัวเรือนที่มีการออมเงินคิดเป็นร้อยละ 100 ในส่วนของภาวะการทำงาน ของประชากร จังหวัดสระบุรีมีอัตราการว่างงานอยู่ที่ ร้อยละ 1.58 ซึ่งลดลงจากอัตราการว่างงานในปี 2565

ด้านการศึกษา

จังหวัดสระบุรี นักเรียนได้เข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐานในระดับเตรียมอนุบาล ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และมีนักเรียนด้อยโอกาส ในปี 2566 รวมทั้งหมดจำนวน 27,393 คน จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส พบมากที่สุดคือ เด็กยากจน รองลงมาคือ มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท กำพรั้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว เด็กชนกลุ่มน้อย และเด็กมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ตามลำดับ ในปี 2566 ไม่พบนักเรียนออกกลางคัน ในขณะที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในพื้นที่จังหวัดสระบุรี มีจำนวนลดลง

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีข้อมูลการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ รวมจำนวน 292 คน จัดเป็นอันดับที่ 25 ของจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด – ต่ำสุด การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินรวมจำนวน 1,197 คน จัดเป็นอันดับที่ 11 การรับแจ้งคดีตามฐานความผิดยาเสพติด รวมจำนวน 6,662 คน จัดเป็นอันดับที่ 57 มีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์รวมทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 2 คน และผู้ใหญ่ จำนวน 2 คน โดยผู้เสียหายเป็นเพศหญิงทั้งหมด ในส่วนของอุบัติเหตุทางถนน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน 6,983 คน

ด้านที่อยู่อาศัย

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 168 แห่ง มีบ้านพอเพียงชนบท จำนวน 287 แห่ง

สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน

ประชากรเด็กและเยาวชนในจังหวัดสระบุรี มีจำนวน 186,572 คน เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่าเด็กกลุ่มอายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนมากที่สุด โดยจำนวนเด็กแรกเกิดในปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 8.48 ใกล้เคียงกับปี 2565 ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปี 2563 – 2564 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กมีแนวโน้มลดลง เข้าถึงสิทธิสวัสดิการต่างๆ ได้มากขึ้น มีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดรวมจำนวน 31,298 คน คิดเป็นร้อยละ 69.68 เด็กได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน 1,751 คน 1,071 ครอบครัว ในขณะที่จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรรค์ และร้อยละการตั้งครรรค์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้จังหวัดสระบุรียังมีเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 1 คน

สถานการณ์ด้านสตรีและครอบครัว

ประชากรสตรีในจังหวัดสระบุรี มีจำนวน 325,729 คน คิดเป็นสัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.99 พบว่าครอบครัวมีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง แนวโน้มการจดทะเบียนหย่าลดลง ในขณะที่มีแนวโน้มอัตราการหย่าร้างมากขึ้น ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวมอยู่ที่ ร้อยละ 65.61 ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวทั่วไป รองลงมาเป็นครอบครัวเสี่ยง และครอบครัวเข้มแข็งตามลำดับ พบว่าค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านสัมพันธภาพมากที่สุด ร้อยละ 71.25 ในขณะที่ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวมีจำนวน 35 คน แบ่งตามด้านต่างๆ พบว่า มากที่สุดคือด้านร่างกาย รองลงมาคือ ด้านจิตใจ

ด้านเพศ และเสียชีวิต ตามลำดับ ช่วงอายุที่ถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุดคือวัยกลางคน ช่วงอายุ 36 – 59 ปี จำนวน 15 คน สาเหตุการทำความรุนแรง สาเหตุหลักคือ หึงหวง

สถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุจังหวัดสระบุรีมีจำนวน 638,826 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ พบว่า มีแนวโน้มผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง เพิ่มสูงขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากบุคคลอื่นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในขณะที่เดียวกัน ผู้สูงอายุที่กั๊ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้น คิดเป็นแรงงานผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.36 แสดงถึงการเข้าถึงระบบแรงงานในผู้สูงอายุ ในส่วนของการได้รับสิทธิสวัสดิการต่างๆ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์ในการจัดงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี และได้รับการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

สถานการณ์ด้านคนพิการ

คนพิการจังหวัดสระบุรีมีจำนวน 22,879 คน คิดเป็นร้อยละ 3.58 ของประชากรในจังหวัดสระบุรี โดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด คือ 13,798 คน จำแนกตามประเภทความพิการ พบว่า ส่วนมากเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 13,430 คน ในภาพรวมคนพิการในจังหวัดสระบุรีสามารถเข้าสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ได้รับเบี้ยความพิการ ได้เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม ได้รับการศึกษาพิเศษ ได้รับการว่าจ้างงาน ได้รับบริการกู้ยืมเงินลงทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และได้รับการจัดบริการสำหรับคนพิการ

สถานการณ์ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

สถานการณ์กลุ่มคนเปราะบางในจังหวัดสระบุรีพบว่า ผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในปี 2566 มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในส่วนของผู้แสดงความสามารถ รวมจำนวน 33 คน จำนวนคนขอทาน 95 คน ในขณะที่ย้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในปี 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จำนวน 3,456 คน จังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) ในช่วงปี 2563 – 2566 รวมจำนวน 11 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ 2 แห่ง และองค์กรสวัสดิการชุมชน 1 แห่ง

สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน

สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่ จังหวัดสระบุรีมีกลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO- Logbook) จำนวน 7,820 ครอบครัว (ครัวเรือนเปราะบางระดับ 1, 2, 3) พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านรายได้ 7,327 ครัวเรือน รองลงมาเป็นด้านความเป็นอยู่ 4,315 ครัวเรือน ด้านสุขภาพ 2,042 ครัวเรือน และด้านการศึกษา 364 ครัวเรือน ซึ่งไม่พบกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

สารบัญ

คำนำ	1
บทสรุปผู้บริหาร.....	2
สารบัญ	7
สารบัญตาราง	11
สารบัญภาพ	13
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	15
1.1 หลักการและเหตุผล	15
1.2 วัตถุประสงค์.....	16
1.3 วิธีการดำเนินงาน	16
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน	18
2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร.....	18
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	18
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ	18
2.1.3 พื้นที่การปกครอง.....	20
2.1.4 โครงสร้างประชากร	20
2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ.....	21
2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข	21
2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข	22
2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย.....	23
2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน	26
2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว.....	26
2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม.....	27

2.3.3	ภาวะการมีงานทำ.....	29
2.3.4	ผู้ประกันตน	32
2.4	ประเด็นด้านการศึกษา	33
2.4.1	สถานศึกษา.....	33
2.4.2	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	33
2.4.3	กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา	34
2.4.4	ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	36
2.5	ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	37
2.5.1	การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด	37
2.5.2	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	39
2.5.3	อุบัติเหตุทางถนน	39
2.6	ด้านที่อยู่อาศัย	40
ส่วนที่ 3	สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม.....	42
3.1	ด้านเด็กและเยาวชน.....	42
3.1.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน	42
3.1.2	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	45
3.1.2.1	เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง.....	45
3.1.2.2	แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว	47
3.1.2.3	พฤติกรรมเด็กและเยาวชน.....	49
3.1.3	เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน.....	50
3.2	ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	52
3.2.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	52
3.2.2	ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	55
3.2.3	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	58
3.2.3.1	สตรีกลุ่มเปราะบาง	58

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ	59
3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	60
3.3 ด้านผู้สูงอายุ.....	61
3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ.....	61
3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น.....	62
3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม	62
3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ.....	63
3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ.....	64
3.4 ด้านคนพิการ.....	66
3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ	66
3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น.....	67
3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ	67
3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ.....	68
3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ	69
3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง	71
3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	71
3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	72
ส่วนที่ 4 สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues)	76
4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่.....	76
4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน.....	76
4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน	77
4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues	79
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม.....	81
ส่วนที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	86
6.1 บทสรุป	86

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	89
6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด	90
ภาคผนวก	91

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร	18
ตารางที่ 2	พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
ตารางที่ 3	หน่วยบริการด้านสาธารณสุข	21
ตารางที่ 4	จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่	23
ตารางที่ 5	สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก	23
ตารางที่ 6	สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก	24
ตารางที่ 7	อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร	24
ตารางที่ 8	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ	26
ตารางที่ 9	อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	27
ตารางที่ 10	ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	27
ตารางที่ 11	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน	29
ตารางที่ 12	จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40	32
ตารางที่ 13	สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด	33
ตารางที่ 14	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
ตารางที่ 15	จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส	35
ตารางที่ 16	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน	35
ตารางที่ 17	สาเหตุของการออกกลางคัน	35
ตารางที่ 18	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)	36
ตารางที่ 19	การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	37
ตารางที่ 20	การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	38
ตารางที่ 21	การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	38
ตารางที่ 22	กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน	40
ตารางที่ 23	จำนวนเด็กแรกเกิด	43
ตารางที่ 24	จำนวนเด็กกำพร้า	46
ตารางที่ 25	สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก	46
ตารางที่ 26	แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิ์เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	48
ตารางที่ 27	เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท	50
ตารางที่ 28	สภาเด็กและเยาวชน	51
ตารางที่ 29	เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	52

ตารางที่ 30 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก.....	52
ตารางที่ 31 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	53
ตารางที่ 32 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566.....	54
ตารางที่ 33 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว.....	55
ตารางที่ 34 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	56
ตารางที่ 35 ประเภทสาเหตุการทำกระทำความรุนแรง	57
ตารางที่ 36 อัตราการว่างงานในสตรี	58
ตารางที่ 37 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	60
ตารางที่ 38 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว.....	60
ตารางที่ 39 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร	61
ตารางที่ 40 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง.....	62
ตารางที่ 41 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	63
ตารางที่ 42 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	64
ตารางที่ 43 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ.....	65
ตารางที่ 44 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ	67
ตารางที่ 45 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม	67
ตารางที่ 46 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	68
ตารางที่ 47 การรับคนพิการเข้าทำงาน	68
ตารางที่ 48 เครือข่ายด้านคนพิการ.....	69
ตารางที่ 49 การจัดบริการสำหรับคนพิการ.....	70
ตารางที่ 50 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท	72
ตารางที่ 51 จำนวนคนขอทาน.....	72
ตารางที่ 52 เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	73
ตารางที่ 53 องค์กรพัฒนาเอกชน.....	74
ตารางที่ 54 องค์กรภาคประชาชน	74
ตารางที่ 55 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ	76
ตารางที่ 56 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	77
ตารางที่ 57 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย.....	66
ตารางที่ 58 รายงานผลการช่วยเหลือต่างๆ ตามบริบทพื้นที่.....	67

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 จำนวนประชากร ปี 2566	20
ภาพที่ 2 สัดส่วนประชากร ปี 2566.....	21
ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์	22
ภาพที่ 4 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล.....	22
ภาพที่ 5 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม	25
ภาพที่ 6 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย.....	25
ภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	26
ภาพที่ 8 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน.....	27
ภาพที่ 9 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค.....	28
ภาพที่ 10 จำนวนกำลังแรงงาน.....	29
ภาพที่ 11 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน.....	30
ภาพที่ 12 จำนวนผู้ว่างงาน.....	30
ภาพที่ 13 อัตราการว่างงาน.....	31
ภาพที่ 14 จำนวนแรงงานนอกระบบ.....	31
ภาพที่ 15 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ	32
ภาพที่ 16 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ.....	34
ภาพที่ 17 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป.....	37
ภาพที่ 18 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	39
ภาพที่ 19 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน	39
ภาพที่ 20 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน	40
ภาพที่ 21 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท	41
ภาพที่ 22 ครัวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง.....	41
ภาพที่ 23 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ	42
ภาพที่ 24 อัตราเด็กแรกเกิด.....	43
ภาพที่ 25 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน	44
ภาพที่ 26 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก.....	44
ภาพที่ 27 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด.....	45
ภาพที่ 28 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์.....	46
ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์.....	47

ภาพที่ 30 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน	47
ภาพที่ 31 ร้อยละการตั้งครรรค์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี	48
ภาพที่ 32 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ	49
ภาพที่ 33 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน	50
ภาพที่ 34 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน	51
ภาพที่ 35 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ	52
ภาพที่ 36 ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง	53
ภาพที่ 37 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม	54
ภาพที่ 38 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ	55
ภาพที่ 39 ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	56
ภาพที่ 40 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง	58
ภาพที่ 41 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง	59
ภาพที่ 42 จำนวนแรงงานในระบบ	59
ภาพที่ 43 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย	60
ภาพที่ 44 จำนวนผู้สูงอายุ	61
ภาพที่ 45 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	62
ภาพที่ 46 ผู้สูงอายุที่กั๊ยมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ	63
ภาพที่ 47 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี	64
ภาพที่ 48 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	65
ภาพที่ 49 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	65
ภาพที่ 50 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	66
ภาพที่ 51 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	66
ภาพที่ 52 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน	69
ภาพที่ 53 การบริการกั๊ยมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	70
ภาพที่ 54 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	71
ภาพที่ 55 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	71
ภาพที่ 56 อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน	73
ภาพที่ 57 องค์กรสาธารณประโยชน์	75
ภาพที่ 58 องค์กรสวัสดิการชุมชน	75

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา 10 วรรค 1) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญหลายเรื่อง แต่ยังคงเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูประบบงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Area-Based Budgeting: ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงานงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรอง ทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักรบการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัด ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสังคม พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านสังคมจากหน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกันสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี

จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ประจำปี 2567 ขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลในห้วงปี 2563 ถึง 2566 เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในจังหวัด ประกอบด้วยสถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อม หน่วยงาน ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 2) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 3) เพื่อนำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน Hot Issues แจ้งเตือนไปยังกลไกในของพื้นที่ นำไปสู่การเฝ้าระวังภัยทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

1.3 วิธีการดำเนินงาน

- 1) ร่วมกำหนดรายการข้อมูลในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม กับกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 1 – 11 ด้วยวิธีการสำรวจผ่านระบบ Google Forms
- 2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกรอบแนวทางและวางแผนจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง พม. หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าภายใต้กระทรวง พม. สสว. 1 – 11 และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานผู้ทำการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลพิจารณารายการข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม คำนิยามหรือคำอธิบาย และประเด็นเชิงลึกด้านการจัดเก็บ
- 3) รวบรวมข้อมูลสถิติทั้งในรูปแบบ Open data และข้อมูลที่ต้องทำหนังสือขอข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลครบถ้วนตามรายการข้อมูลฯ ที่กำหนด
- 4) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อให้คณะกรรมการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ทางสังคม พิจารณารูปแบบการนำเสนอรายงานฯ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงรายงานสถานการณ์ทางสังคม ให้มีความน่าเชื่อถือ
- 5) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำรายงานฯ ประจำปี 2567 พร้อมมีหนังสือแจ้งเวียนเพื่อนำส่งข้อมูลเพื่อดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม 2567 ระดับจังหวัด
- 6) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด
- 7) นำเสนอรายงานฯ ให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 1 – 11 เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดและขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด รวมถึงนำเสนอรายงานฯ ให้กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลภาพรวมรายงานสถานการณ์ทางสังคม ระดับประเทศ

- 8) นำเสนอรายงานสถานการณ์ทางสังคม เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (กสจ.) รับรองหรือรับทราบ
- 9) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อส่วนราชการระดับจังหวัด อปท. และ เครือข่าย เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานฯ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนได้สามารถศึกษาข้อมูลได้

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- 2) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัดสามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการในการคุ้มครองป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับพื้นที่และหน่วยงานระดับกระทรวงสามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญ และกำหนดนโยบายแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวภาพรวมต่อไป

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร ละติจูดที่ 14 องศา 31 ลิปดา 43.59439 พิลิปดาเหนือกับลองจิจูดที่ 100 องศา 54 ลิปดา 35.58478 พิลิปดาตะวันออกอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 108 กิโลเมตร (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ศาลากลางจังหวัด) และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตรและตามแม่น้ำเจ้าพระยาแยกเข้าแม่น้ำป่าสักประมาณ 165 กิโลเมตร จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,576.49 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากร 638,826 คน ความหนาแน่นของประชากร 178.62 ตารางกิโลเมตรต่อคน มีจำนวนครัวเรือน 142,542 ครัวเรือน มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และอำเภอวังน้อย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอภาชี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 1 พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร	ความหนาแน่นของประชากร*	จำนวนครัวเรือน**
สระบุรี	3,576.49	638,826	178.62	142,542

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*ความหนาแน่นของประชากร (ตร.กม./คน)

**ข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (2566)

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

สภาพภูมิประเทศมีลักษณะที่สำคัญ คือ ทางตอนใต้และทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่ราบสูงกว่าระดับน้ำทะเลเพียง 2 เมตร และพื้นที่จะค่อยๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปทางทิศเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณนี้จะเป็นลักษณะราบเรียบจนถึงพื้นที่เนินเขาสลับที่ราบสูง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 8-10 เมตร

และจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปจนถึงพื้นที่ราบสูงและภูเขา ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสระบุรี แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) พื้นที่เป็นเขาห่อมหรือที่ราบสูงและภูเขา ได้แก่ บริเวณทางเหนือของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอแก่งคอย อำเภอมวกเหล็ก อำเภอพระพุทธบาท และอำเภอวังม่วง ซึ่งในเขตพื้นที่ดังกล่าว ส่วนมากเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีเนินเขาลูกโดด (Monadrock) สลับกับที่ราบสูง โดยเฉลี่ยพื้นที่ดังกล่าว มีความสูงอยู่ประมาณ 100-500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เช่น ยอดเขาโพลง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอพระพุทธบาท มีความสูงประมาณ 592 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และในเขตพื้นที่ดังกล่าวในช่วงฤดูแล้ง มักประสบกับปัญหาอากาศร้อนและแห้งแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงในแต่ละปี โดยบริเวณนี้ มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 40 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด บางส่วนอยู่ตอนกลางและตอนใต้ โดยพื้นที่ราบลุ่มดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มเจ้าพระยา มีอาณาเขตอยู่ในพื้นที่อำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี บางส่วนของอำเภอหนองแค อำเภอหนองแซง อำเภอบ้านหม้อ อำเภอเสาไห้ อำเภอวิหารแดง อำเภอหนองโดน และอำเภอดอนพุด โดยพื้นที่ส่วนนี้มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 60 ของเนื้อที่จังหวัด

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี)

- สภาพภูมิอากาศของจังหวัดสระบุรีเป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู อยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุม 2 ชนิด คือ

1) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูหนาวจะมีอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนแผ่เข้ามาปกคลุมทำให้มีท้องฟ้าโปร่ง

2) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูฝนจะมีอากาศร้อนชื้นจากมหาสมุทรอินเดีย และฝนจากพายุดีเปรสชันหรือไต้ฝุ่น หรือพายุโซนร้อนจากทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุม ทำให้มีเมฆมากและฝนตกทั่วไปในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ แบ่งฤดูกาลของจังหวัดสระบุรีออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

1) ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์-ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่เปลี่ยนจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน

2) ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม-ประมาณกลางเดือนตุลาคม ฤดูนี้จะเริ่มเมื่อมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นลมชื้นพัดปกคลุมประเทศไทย ขณะที่ร่องความกดอากาศต่ำ (ร่องฝน) พาดผ่านประเทศไทยทำให้มีฝนตกชุก โดยเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือ เดือนกันยายน

3) ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคม-ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดปกคลุมประเทศไทยประมาณกลางเดือนตุลาคม ซึ่งจะนำความหนาวเย็นมาสู่ประเทศไทย

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยา)

2.1.3 พื้นที่การปกครอง

ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2566 พบว่า จังหวัดสระบุรีมีพื้นที่การปกครองรวมทั้งหมด 109 แห่ง โดยแบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 34 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 70 แห่ง

ตารางที่ 2 พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

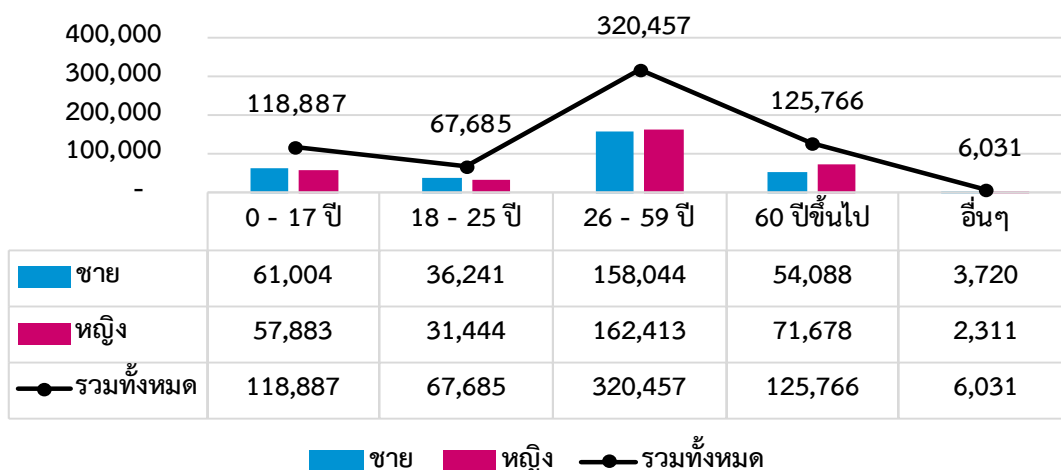
ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1
เทศบาลนคร	-
เทศบาลเมือง	4
เทศบาลตำบล	34
องค์การบริหารส่วนตำบล	70
รวมทั้งสิ้น	109

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2566)

2.1.4 โครงสร้างประชากร

ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 638,826 คน แบ่งเป็นกลุ่มอายุ 0 - 17 ปี จำนวน 118,887 คน กลุ่มอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 67,685 คน กลุ่มอายุ 26 - 59 ปี จำนวน 320,457 คน กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 125,766 คน และอื่นๆ จำนวน 6,031 คน

จำนวนประชากร (หน่วย : คน)

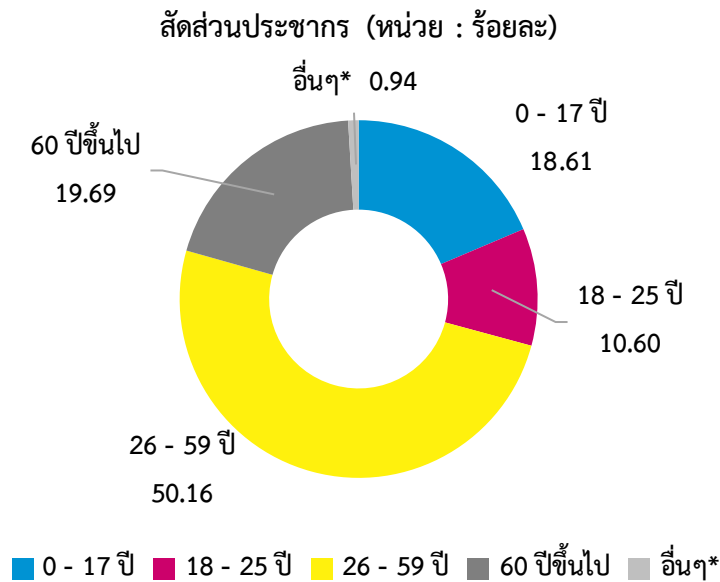

ภาพที่ 1 จำนวนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมजनทรคต/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

จากจำนวนประชากรที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ประชากรกลุ่มอายุ 26 – 59 ปี มีสัดส่วนประชากรมากที่สุด คือร้อยละ 50.16 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.69 กลุ่มอายุ 0 – 17 ปี ร้อยละ 18.61 กลุ่มอายุ 18 – 25 ปี ร้อยละ 10.60 และกลุ่มอื่นๆ ร้อยละ 0.94

ภาพที่ 2 สัดส่วนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมजनทรคติ/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ

2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข

เมื่อพิจารณาหน่วยบริการสาธารณสุข พบว่า จังหวัดสระบุรี มีการจัดบริการด้านสาธารณสุข โดยมีโรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลสระบุรี โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพระพุทธบาท โรงพยาบาลชุมชน 10 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 13 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 126 แห่ง

ตารางที่ 3 หน่วยบริการด้านสาธารณสุข

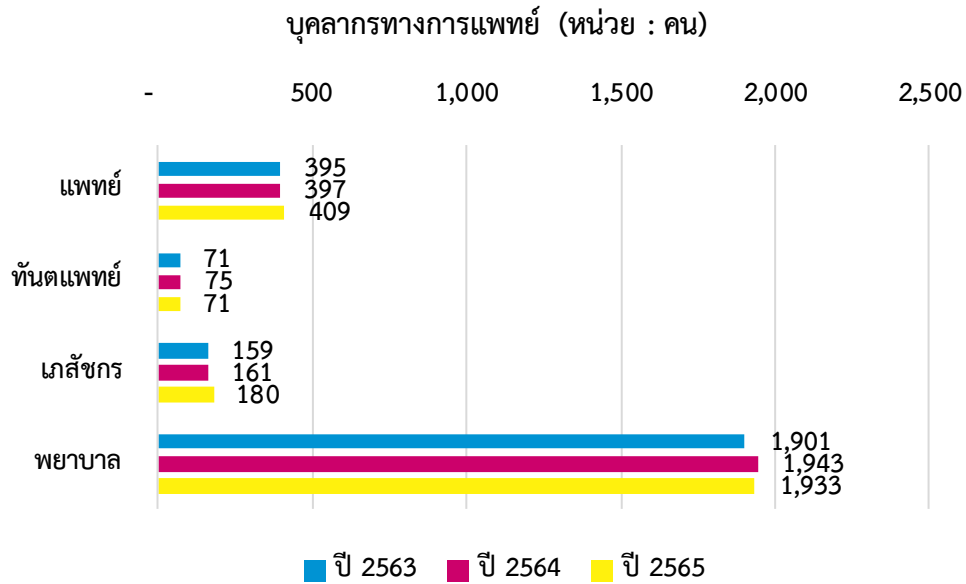
หน่วยบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)
โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)	1
โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)	1
โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)	10
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	126
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	13

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข

(1) บุคลากรทางการแพทย์

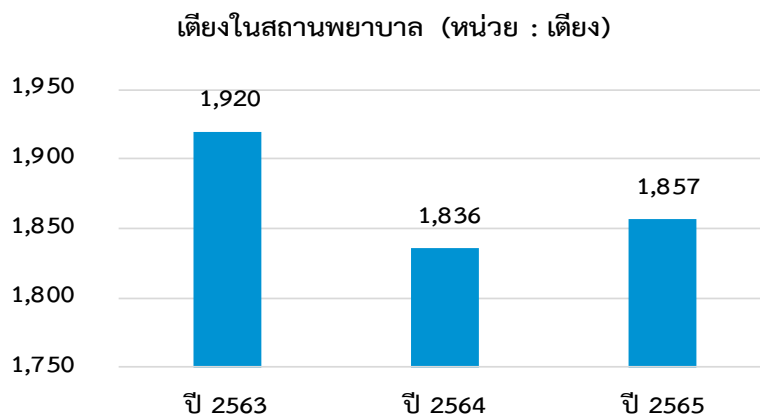
ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2563 - 2565 พบว่า จังหวัดสระบุรี มีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์เพิ่มมากขึ้น โดยจำนวนแพทย์ เพิ่มขึ้นเป็น 409 คน เภสัชกร 180 คน และพยาบาล 1,933 คน สำหรับทันตแพทย์ยังคงมีจำนวนไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก

ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) เตียงในสถานพยาบาล

ในปี 2565 จังหวัดสระบุรี มีจำนวนเตียงในสถานพยาบาล 1,857 เตียง เพิ่มขึ้นจาก 1,836 เตียง ในปี 2564 แต่กลับลดลงจากปี 2563 ซึ่งมีจำนวนเตียงในสถานพยาบาล 1,920 เตียง

ภาพที่ 4 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

ข้อมูลจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 จังหวัดสระบุรี มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ จำนวน 15,038 คน เมื่อเทียบกับประชากรกลางปี 2566 จำนวน 636,554 คน โดยสัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน) เท่ากับร้อยละ 42

ตารางที่ 4 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

จังหวัด	จำนวน อสม. (คน)	ประชากรกลางปี 2566 (คน)	สัดส่วนต่อประชากร*
สระบุรี	15,038	636,554	42

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2566)

*สัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน)

2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย

(1) สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

สาเหตุการตายจากโรคต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี 5 อันดับแรก ได้แก่ อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ 1,519 คน โรคหลอดเลือดสมอง 532 คน ปอดบวม 508 คน โลหิตเป็นพิษ 354 คน และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 345 คน

ตารางที่ 5 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุการตาย	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	1,519
อันดับที่ 2	โรคหลอดเลือดสมอง	532
อันดับที่ 3	ปอดบวม	508
อันดับที่ 4	โลหิตเป็นพิษ	354
อันดับที่ 5	โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	345

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับ

ข้อมูลจากระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี 2566 แสดงให้เห็นถึงสาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มอาการทางพฤติกรรมที่พบร่วมกับความผิดปกติทางสรีรวิทยาและปัจจัยทางกายภาพ 3,508 คน ความผิดปกติทางอารมณ์ 3,422 คน โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภทและโรคหลงผิด 3,122 คน โรคซึมเศร้า 3,121 คน และโรคจิตเภท 2,710 คน

ตารางที่ 6 สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุ	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	กลุ่มอาการทางพฤติกรรมที่พบร่วมกับ ความผิดปกติทางสรีรวิทยาและปัจจัยทางกายภาพ	3,508
อันดับที่ 2	ความผิดปกติทางอารมณ์	3,422
อันดับที่ 3	โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด	3,122
อันดับที่ 4	โรคซึมเศร้า	3,121
อันดับที่ 5	โรคจิตเภท	2,710

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

เมื่อพิจารณาข้อมูลผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 จำนวน 9,556 คน มีผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566 จำนวน 887 คน โดยมีอัตราป่วยรายใหม่ 139 คน รวมผู้ป่วยเก่าและใหม่ทั้งหมด 10,443 คน

ตารางที่ 7 อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร

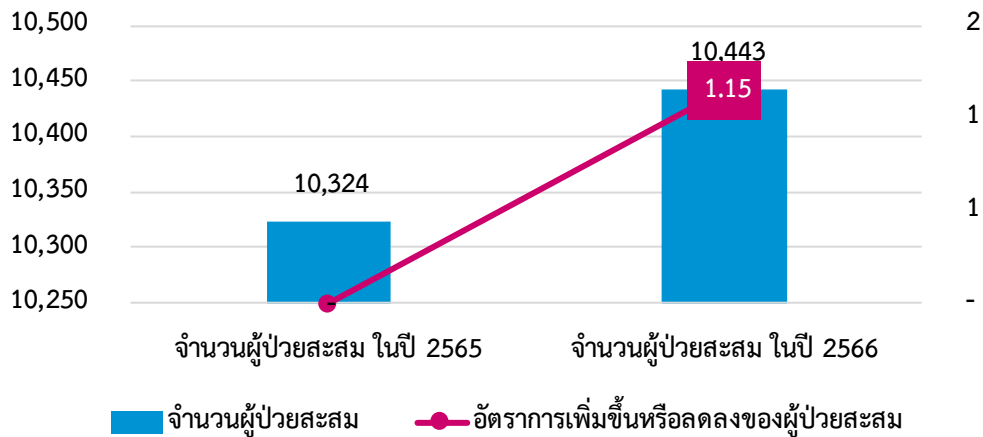
จังหวัด	ผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566	รวมผู้ป่วยเก่าและใหม่ทั้งหมด	อัตราป่วยรายใหม่*
สระบุรี	9,556	10,443	139
	ผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566		
	887		

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราป่วยเป็นโรคซึมเศร้ารายใหม่ ต่อประชากร 100,000 คน

ข้อมูลจาก ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า การป่วยเป็นโรคซึมเศร้าของประชากร มีจำนวนผู้ป่วยสะสมเพิ่มขึ้น ในปี 2565 – 2566 มีจำนวน 10,324 คน และ 10,443 คน ตามลำดับ โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นในปี 2566 ร้อยละ 1.15

อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม (หน่วย : ร้อยละ)

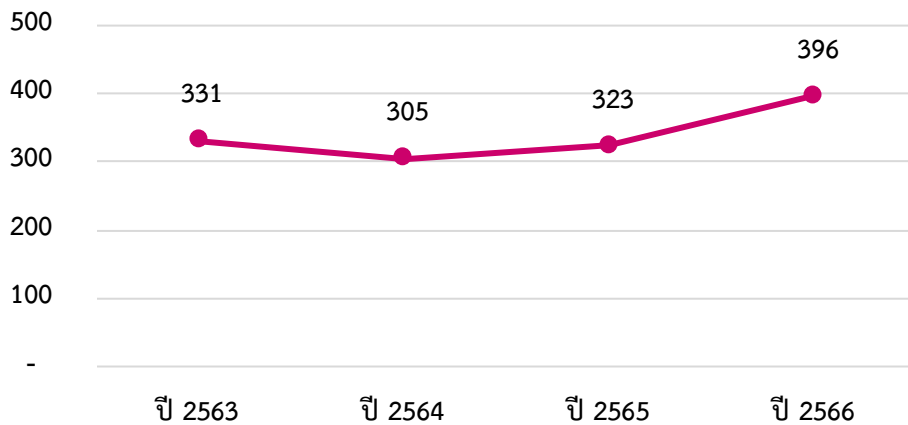
ภาพที่ 5 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) การพยายามฆ่าตัวตายและการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จังหวัดสระบุรีพบผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ในช่วงปี 2563 - 2565 มีจำนวนไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก จำนวน 331 คน 305 คน และ 323 คน ตามลำดับ แต่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงปี 2566 เป็นจำนวน 396 คน

ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย (หน่วย : คน)

ภาพที่ 6 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

เมื่อพิจารณาอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ พบว่า ในปี 2566 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 52 คนเท่ากับ 8.16 ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งเกินค่าเกณฑ์เป้าหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุขซึ่งระบุว่า อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จจะต้องไม่เกิน 8.00 คน

ตารางที่ 8 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จังหวัด	ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ (คน)	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ*	เกณฑ์เป้าหมาย**
สระบุรี	52	8.16	ไม่เกิน 8.00 คน

ที่มา : ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ต่อประชากร 100,000 คน

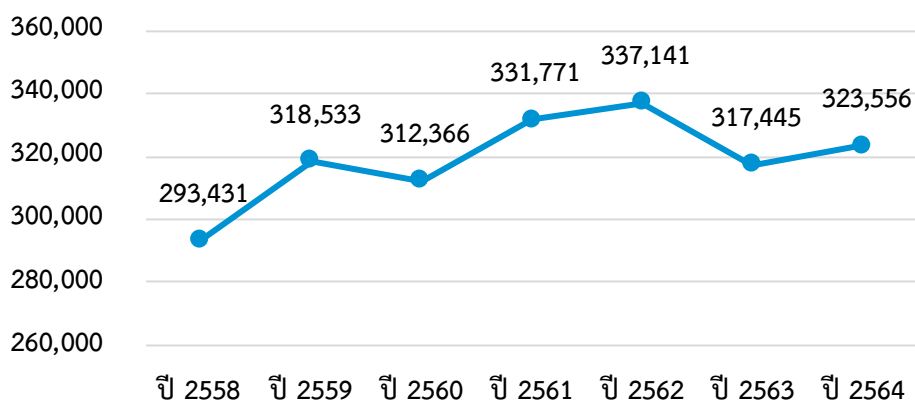
**เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

2.3.1 ผลผลิตมวลรวมจังหวัด และการขยายตัว

ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (GPP per capita) ของจังหวัดสระบุรี ในปี 2558 - 2564 มีแนวโน้มไม่คงที่ อยู่ที่ 293,431 บาทต่อคนต่อปี 318,533 บาทต่อคนต่อปี 312,366 บาทต่อคนต่อปี 331,771 บาทต่อคนต่อปี 337,141 บาทต่อคนต่อปี 317,445 บาทต่อคนต่อปี และ 323,556 บาทต่อคนต่อปี ตามลำดับ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : บาท)

ภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP) ปี 2563 มีค่า 317,445 บาท และเพิ่มขึ้นเป็น 323,556 บาท ในปี 2564 พบว่า อัตราการขยายตัวมีค่า 1.93

ตารางที่ 9 อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

จังหวัด	GPP ปี 2563	GPP ปี 2564	การขยายหรือหดตัว*
สระบุรี	317,445	323,556	1.93

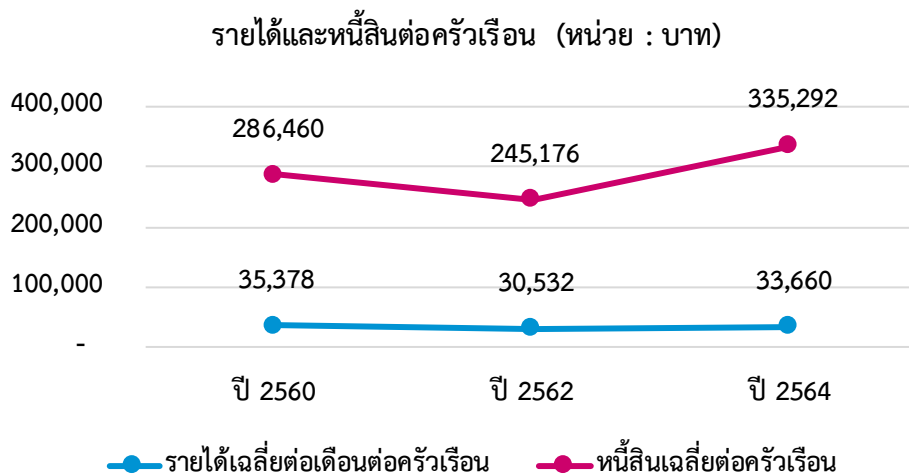
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

*อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : ร้อยละ)

2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม

(1) รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้และหนี้สินของครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดสระบุรี พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน มีจำนวนใกล้เคียงกันในแต่ละปี โดยในปี 2564 มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ในขณะที่หนี้สินในปี 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน จาก 245,176 บาทในปี 2562 เป็น 335,292 ในปี 2564

ภาพที่ 8 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(2) หนี้สินและประเภทของหนี้สิน

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2564 หนี้สินของประชากรถูกกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุด จำนวน 193,065 บาท รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน 67,476 บาท เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร 40,323 บาท เพื่อใช้ทำการเกษตร จำนวน 32,224 บาท และเพื่อใช้ในการศึกษา 2,203 บาท

ตารางที่ 10 ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

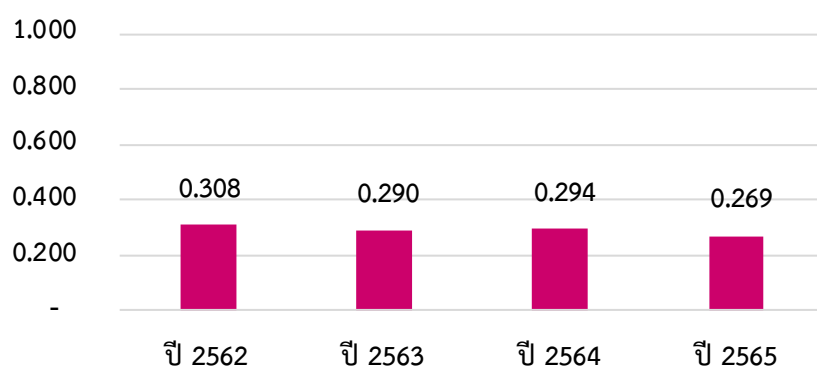
ประเภทของหนี้สิน	บาท
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	193,065
เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	40,323
เพื่อใช้ทำการเกษตร	32,224
เพื่อใช้ในการศึกษา	2,203
เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	67,476
หนี้สินอื่นๆ	-
หนี้สินทั้งสิ้น	335,292

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(3) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ในช่วงปี 2562 – 2565 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยในปี 2565 พบว่า ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 0.294 ในปี 2564 เป็นร้อยละ 0.269 ในปี 2565

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient)

ภาพที่ 9 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) ครัวเรือนที่มีการออมเงิน

ข้อมูลจากกรมการพัฒนาชุมชน แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีครัวเรือนที่มีการออมเงินจำนวน 142,538 ครัวเรือน จากครัวเรือนทั้งหมด 142,542 ครัวเรือน คิดเป็นครัวเรือนที่มีการออมเงินร้อยละ 100

ตารางที่ 11 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน

จังหวัด	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีการออมเงิน	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน
สระบุรี	142,542	142,538	100.00

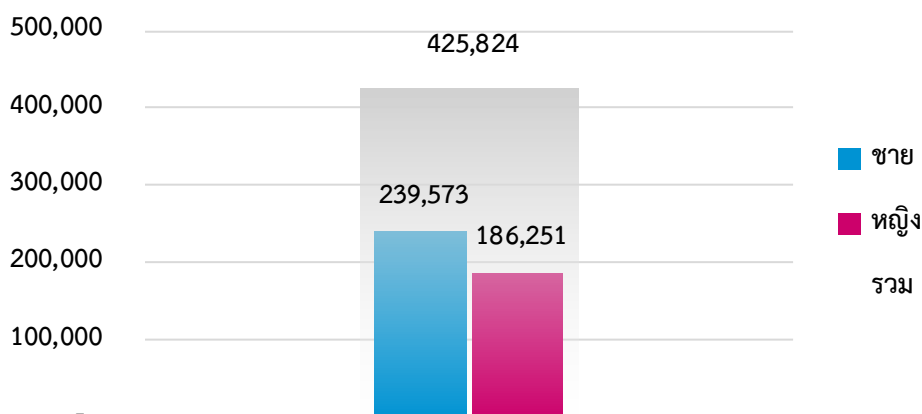
ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)
หมายเหตุ เป็นข้อมูลจากการสำรวจเท่านั้น

2.3.3 ภาวะการมีงานทำ

(1) กำลังแรงงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2566 พบว่า จังหวัดสระบุรีมีจำนวนกำลังแรงงานทั้งสิ้น 425,824 คน โดยมีจำนวนกำลังแรงงานชาย 239,573 คน และจำนวนกำลังแรงงานหญิง 186,251 คน

กำลังแรงงาน (หน่วย : คน)

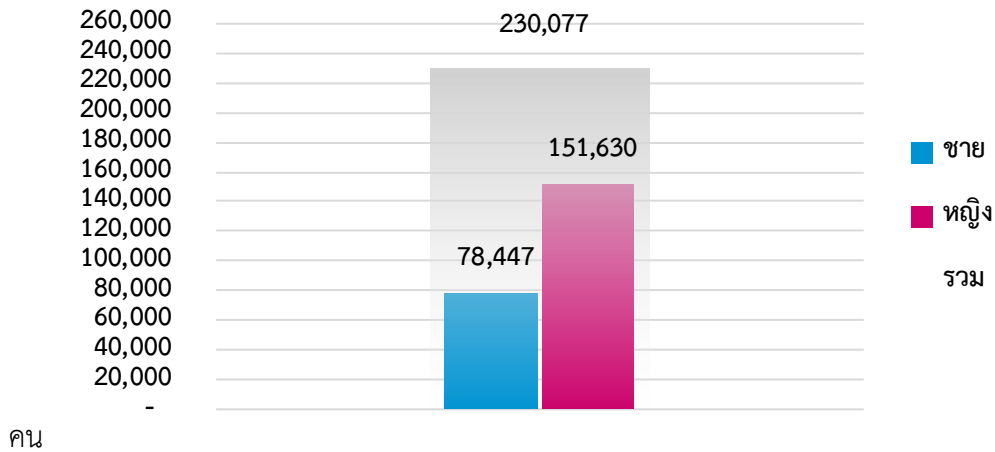

ภาพที่ 10 จำนวนกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

ในขณะเดียวกัน มีจำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งสิ้น 230,077 คน โดยมีจำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ปี 2565 มีจำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานหญิงสูงถึง 151,630 คน ในขณะที่จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานชาย 78,447 คน

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (หน่วย : คน)

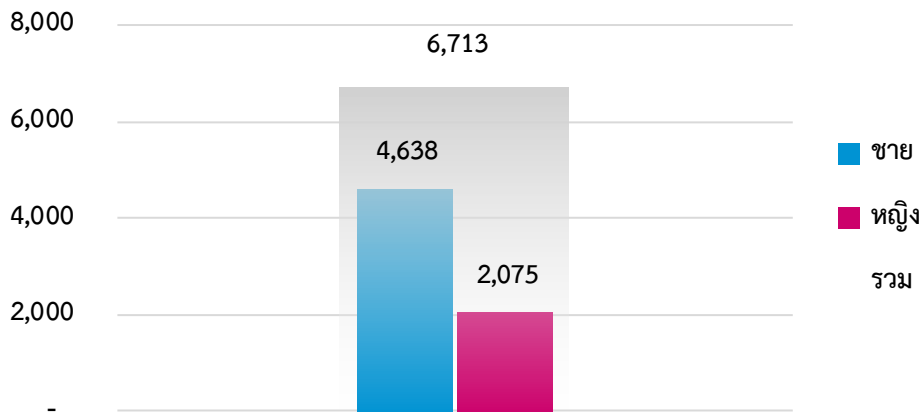
ภาพที่ 11 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

(2) การว่างงาน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีผู้ว่างงานทั้งหมดจำนวน 6,713 คน แบ่งเป็นเพศชาย 4,638 คน เพศหญิง 2,075 คน

ผู้ว่างงาน (หน่วย : คน)

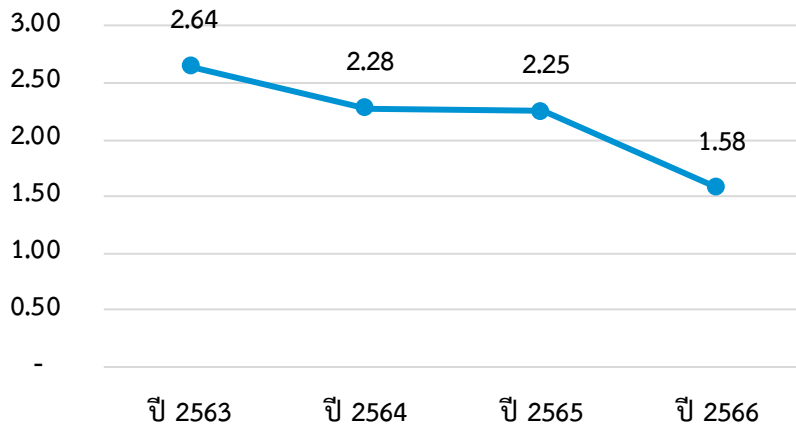

ภาพที่ 12 จำนวนผู้ว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.58 ซึ่งลดลงจากอัตราการว่างงานในปี 2563 - 2565

อัตราการว่างงาน (หน่วย : ร้อยละ)

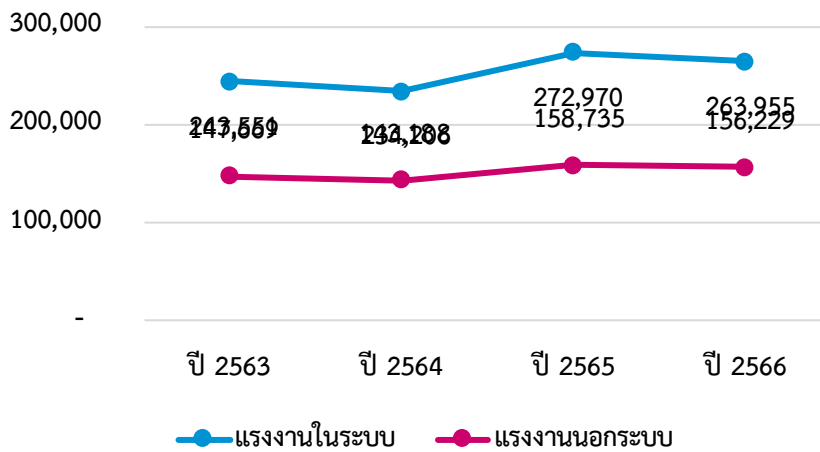
ภาพที่ 13 อัตราการว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(3) แรงงานนอกระบบ

จากข้อมูลกระทรวงแรงงาน พบว่า จังหวัดสระบุรีมีสัดส่วนของแรงงานในระบบ สูงกว่าแรงงานนอกระบบ โดยในปี 2566 มีแรงงานในระบบจำนวน 263,955 คน และแรงงานนอกระบบจำนวน 156,229 คน

แรงงานนอกระบบ (หน่วย : คน)

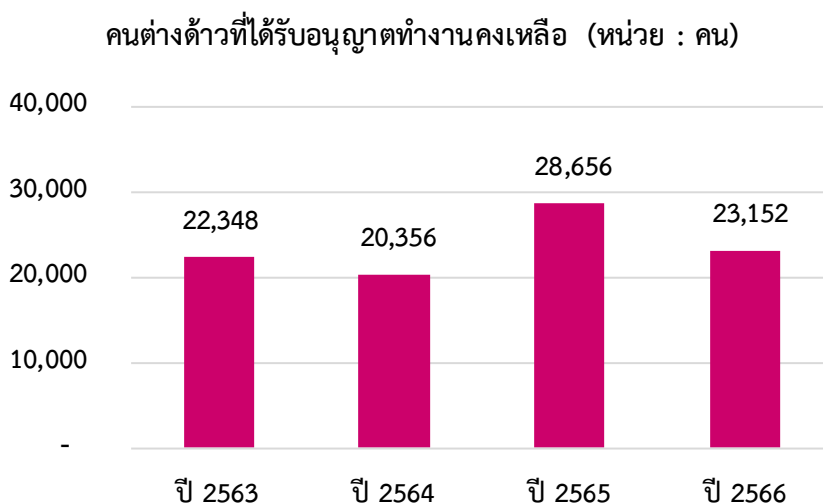

ภาพที่ 14 จำนวนแรงงานนอกระบบ

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

(4) การทำงานของคนต่างด้าว

จากข้อมูลกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน แสดงให้เห็นว่า จังหวัดสระบุรีมีจำนวนการทำงานของคนต่างด้าว ในปี 2566 จำนวน 23,152 คน ซึ่งลดลงจากปี 2565 จำนวน 28,656 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 22,348 คน และปี 2564 จำนวน 20,348 คน

ภาพที่ 15 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน (2566)

2.3.4 ผู้ประกันตน

ข้อมูลสัดส่วนผู้ประกันตนในมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่อกำลังแรงงานรวม พบว่า จังหวัดสระบุรีมีจำนวนของผู้ประกันตนต่อกำลังแรงงานมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยในปี 2566 แบ่งเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 จำนวน 168,876 คน ผู้ประกันตนมาตรา 39 จำนวน 19,079 คน และผู้ประกันตนมาตรา 40 จำนวน 161,881 คน

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40

ผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40 (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มาตรา 33	167,296	165,818	169,625	168,876
มาตรา 39	19,911	21,358	20,406	19,079
มาตรา 40	39,129	159,127	161,097	161,881

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา

2.4.1 สถานศึกษา

จังหวัดสระบุรีมีสถานศึกษาทั้งหมด 512 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาในระบบ 499 แห่ง ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 274 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 31 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 7 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน) 2 แห่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 185 แห่ง และมีสถานศึกษานอกระบบ สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ 13 แห่ง

ตารางที่ 13 สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด

สถานศึกษาในระบบ นอกระบบ รายสังกัด	จำนวน (แห่ง)
สถานศึกษาในระบบ	499
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	274
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	31
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	7
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)	2
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	185
สถานศึกษานอกระบบ	13
กรมส่งเสริมการเรียนรู้	13

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.2 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลปี 2566 พบว่า จังหวัดสระบุรีมีเด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับเตรียมอนุบาล จำนวน 4,623 คน ก่อนประถมศึกษา 16,307 คน ประถมศึกษา 45,277 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 22,134 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 12,080 คน และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 7,855 คน

ตารางที่ 14 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หน่วย : คน)	สพฐ.	เอกชน	อปท.	กทม./พัทยา	รวม
เตรียมอนุบาล	-	194	4,429	-	4,623
ก่อนประถมศึกษา	8,671	4,672	2,964	-	16,307
ประถมศึกษา	28,942	10,119	6,216	-	45,277
มัธยมศึกษาตอนต้น	19,159	1,207	1,768	-	22,134
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11,352	373	355	-	12,080
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	-	-	-	-	7,855

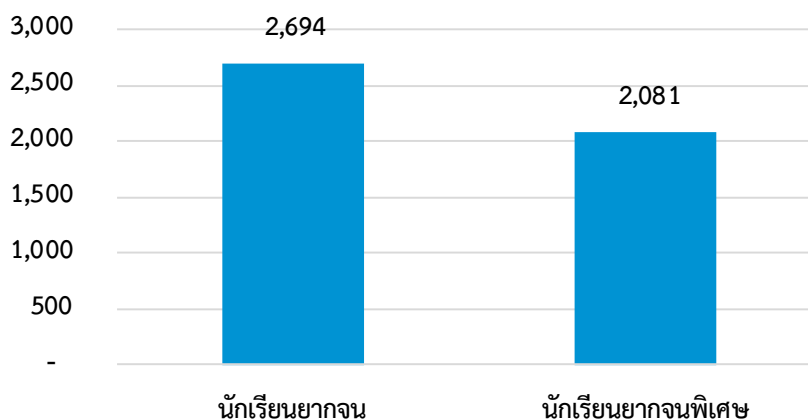
ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.3 กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา

(1) เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

จากข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา iSEE พบว่าในปี 2565 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนนักเรียนยากจน จำนวน 2,694 คน และเด็กนักเรียนยากจนพิเศษจำนวน 2,081 คน

เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 16 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา iSEE (2565)

(2) จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนนักเรียนด้อยโอกาส รวมทั้งหมดจำนวน 27,393 คน จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส พบมากที่สุดคือ เด็กยากจนจำนวน 27,240 คน รองลงมาคือ มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท 77 คน กำพร้า 40 คน เด็กถูกทอดทิ้ง 17 คน ทำงานรับผิดชอบตนเอง และครอบครัว 15 คน ชนกลุ่มน้อย 3 คน และเด็กมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด 1 คน

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

นักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส	(หน่วย : คน)
นักเรียนด้อยโอกาส รวมทั้งหมด	27,393
กำพร้า	40
ชนกลุ่มน้อย	3
เด็กถูกทอดทิ้ง	17
เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน	-
เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	-
เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	1
เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ	-
เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน	-
เด็กยากจน	27,240
เด็กเร่ร่อน	-
ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	15
ผลกระทบจากเอดส์	-
มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท	77

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(3) จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี 2565 จังหวัดสระบุรี ไม่พบนักเรียนออกกลางคัน

ตารางที่ 16 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

นักเรียนออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
ชาย	-
หญิง	-
รวมทั้งหมด	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

ตารางที่ 17 สาเหตุของการออกกลางคัน

สาเหตุของการออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ	-
ฐานะยากจน	-
ต้องคดี/ถูกจับ	-
มีปัญหาครอบครัว	-
มีปัญหาในการปรับตัว	-
สมรส	-
หาเลี้ยงครอบครัว	-
อพยพตามผู้ปกครอง	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

(4) จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

จากข้อมูลในปี 2566 ปีการศึกษา 1/2566 จังหวัดสระบุรี พบว่า จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code) รวมทั้งหมด 910 คน แบ่งเป็นเพศชาย 468 คน และหญิง 442 คน โดยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 1/2565 และปีการศึกษา 2/2565

ตารางที่ 18 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

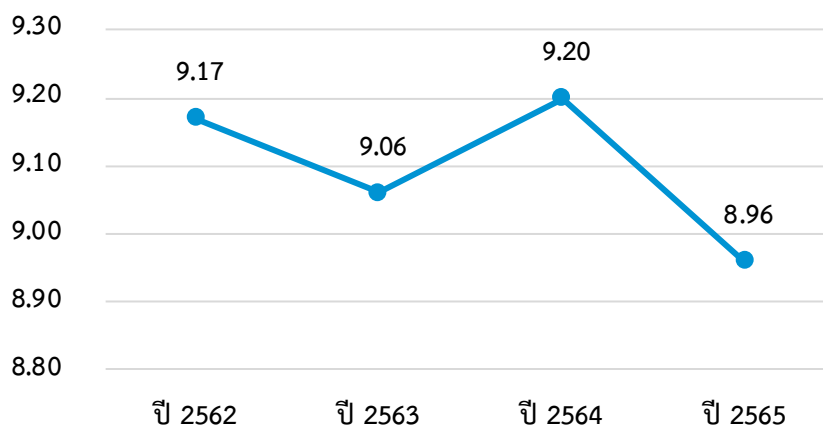
ผู้เรียนที่ได้รับรหัส G (หน่วย : คน)	1/2565	2/2565	1/2566
ชาย	455	460	468
หญิง	420	422	442
รวมทั้งหมด	875	882	910

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.4 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

จากข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 มีค่าต่ำที่สุดในช่วงปี 2562 – 2565 พบว่า มีค่าร้อยละ 8.96

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (หน่วย : ปี)

ภาพที่ 17 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดัชนีความก้าวหน้าของคน : HAI)

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5.1 การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด

(1) การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

ข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีข้อมูลการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ รวมจำนวน 292 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 149 คน เพศหญิง 74 คน และไม่ระบุเพศ 69 คน พบว่ามีอัตราการรับแจ้งต่อประชากร 100,000 คน ร้อยละ 46 จัดเป็นอันดับที่ 25 ของจังหวัดที่มีอัตราการต่อประชากรสูงสุด - ต่ำสุด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 19 การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	149	292	46	25
	หญิง			
	74			
	ไม่ระบุ			
	69			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราการต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(2) การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ข้อมูลการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน รวมจำนวน 1,197 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 607 คน เพศหญิง 290 คน และไม่ระบุเพศ 300 คน พบว่าอัตราการรับแจ้งต่อประชากร 100,000 คน มีค่า 188 จัดเป็นอันดับที่ 11 ของจังหวัดที่มีอัตราการดีต่อประชากร สูงสุด – ต่ำสุด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 20 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	607	1,197	188	11
	หญิง			
	290			
	ไม่ระบุ			
	300			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราการดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราการดีต่อประชากร สูงสุด – ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(3) การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข้อมูลการรับแจ้งคดีตามฐานความผิดยาเสพติด รวมจำนวน 6,662 คน แบ่งออกเป็นเพศชาย 4,764 คน เพศหญิง 286 คน และไม่ระบุเพศ 1,612 คน อัตราการรับแจ้งต่อประชากร 100,000 คน มีค่า 1,047 จัดเป็นอันดับที่ 57 ของจังหวัดที่มีอัตราการดีต่อประชากร สูงสุด – ต่ำสุด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 21 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จับกุม (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดยาเสพติด	4,764	6,662	1,047	57
	หญิง			
	286			
	ไม่ระบุ			
	1,612			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

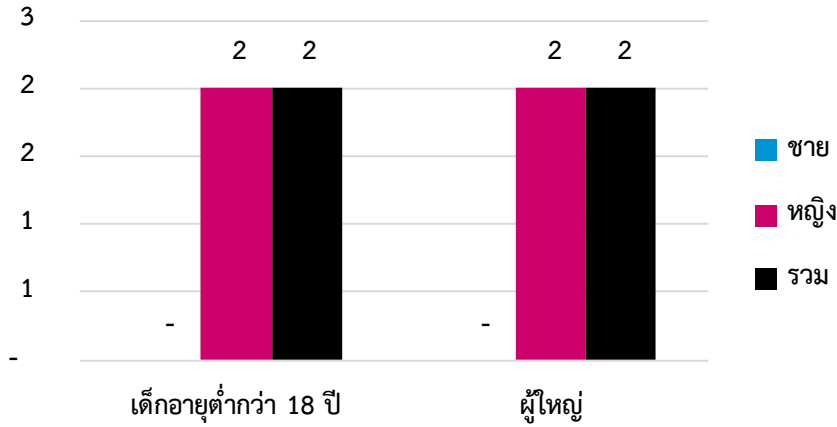
*อัตราการดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราการดีต่อประชากร สูงสุด – ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

2.5.2 ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ข้อมูลจากกองต่อต้านการค้ามนุษย์ แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี 2 คน และผู้ใหญ่ 2 คน โดยผู้เสียหายเป็นเพศหญิงทั้งหมด

ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (หน่วย : คน)

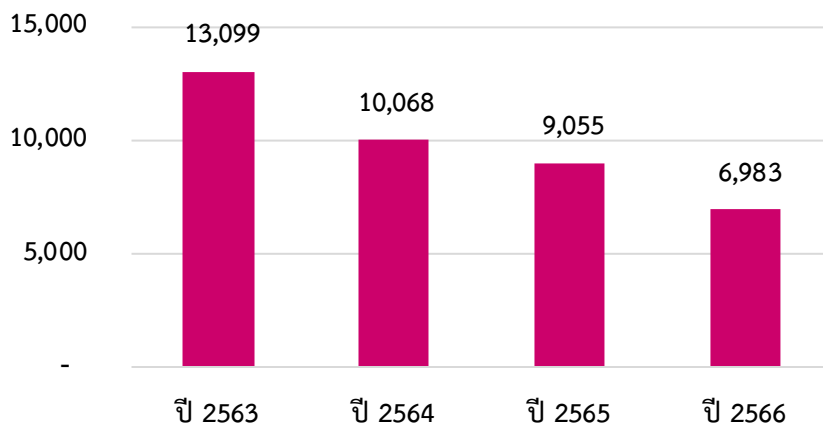
ภาพที่ 18 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
ที่มา : กองต่อต้านการค้ามนุษย์ (2566)

2.5.3 อุบัติเหตุทางถนน

(1) ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ข้อมูลอุบัติเหตุบนท้องถนน จากศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน พบว่า ในช่วงปี 2563 – 2566 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 6,983 คน

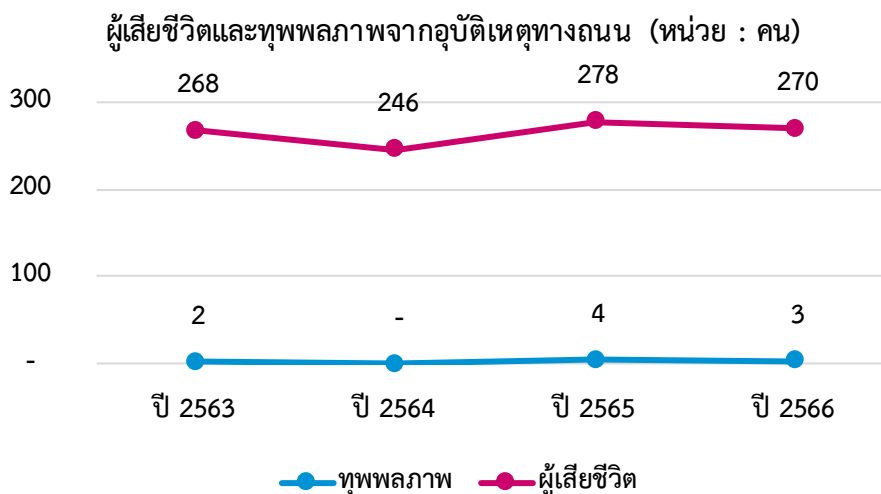
ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 19 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน
ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

(2) ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

พบว่า ในช่วงปี 2563 - 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนผู้ทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนนมีแนวโน้มคงที่ โดยในปี 2566 ลดลงจากปี 2565 จาก 4 คน เป็น 3 คน และมีจำนวนผู้เสียชีวิตลดลงจากปี 2565 จาก 278 คน เป็น 270 คน ในปี 2566 แต่มีจำนวนเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2563 จำนวน 268 คน และปี 2564 จำนวน 246 คน

ภาพที่ 20 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน
ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย

(1) กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

ข้อมูลจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พบว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 168 แห่ง แบ่งเป็น กองทุนสวัสดิการชุมชน 57 แห่ง และสภาองค์กรชุมชน 111 แห่ง

ตารางที่ 22 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

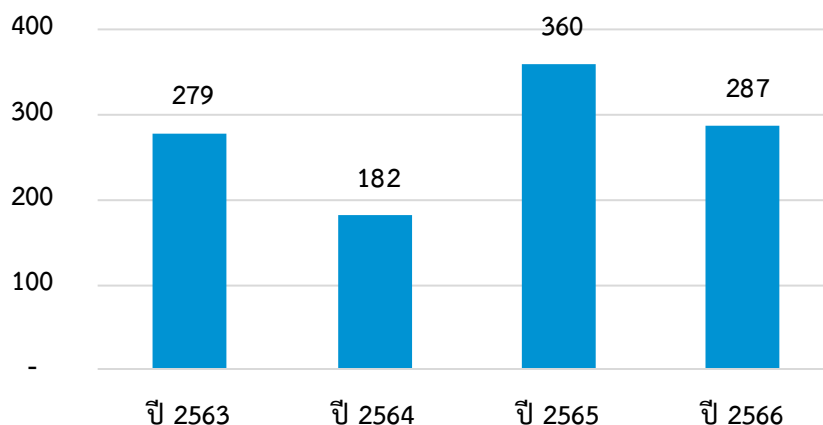
กองทุนสวัสดิการชุมชน และสภาองค์กรชุมชน	(หน่วย : กองทุน/แห่ง)
กองทุนสวัสดิการชุมชน	57
สภาองค์กรชุมชน	111

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(2) บ้านพอเพียงชนบท

ในช่วงปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีบ้านพอเพียงชนบทจำนวน 287 ซึ่งลดลงจากปี 2565 จำนวน 360 แห่ง และเพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 279 แห่ง และปี 2564 จำนวน 182 แห่ง

บ้านพอเพียงชนบท (หน่วย : แห่ง)

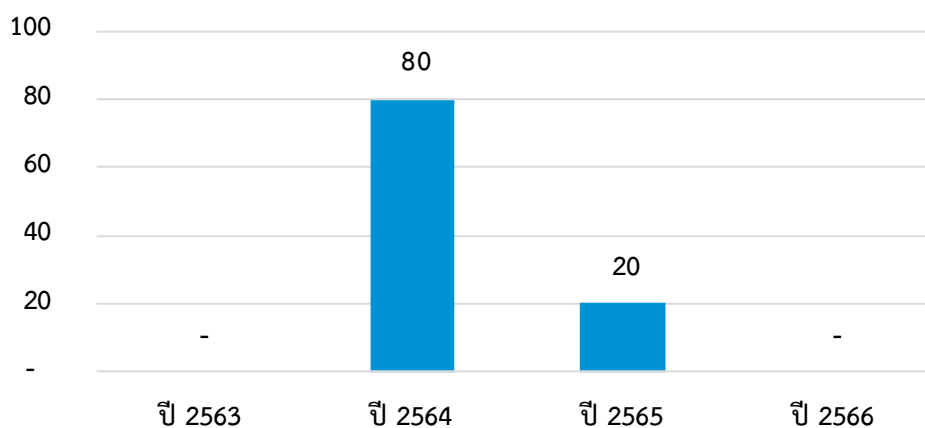
ภาพที่ 21 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(3) ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

พบว่า ในช่วงปี 2563 - 2566 จังหวัดสระบุรีมีครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงในปี 2564 จำนวน 80 ครั้วเรือน และปี 2565 จำนวน 20 ครั้วเรือน โดยในปี 2566 ไม่มีครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง (หน่วย : ครั้วเรือน)

ภาพที่ 22 ครั้วเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

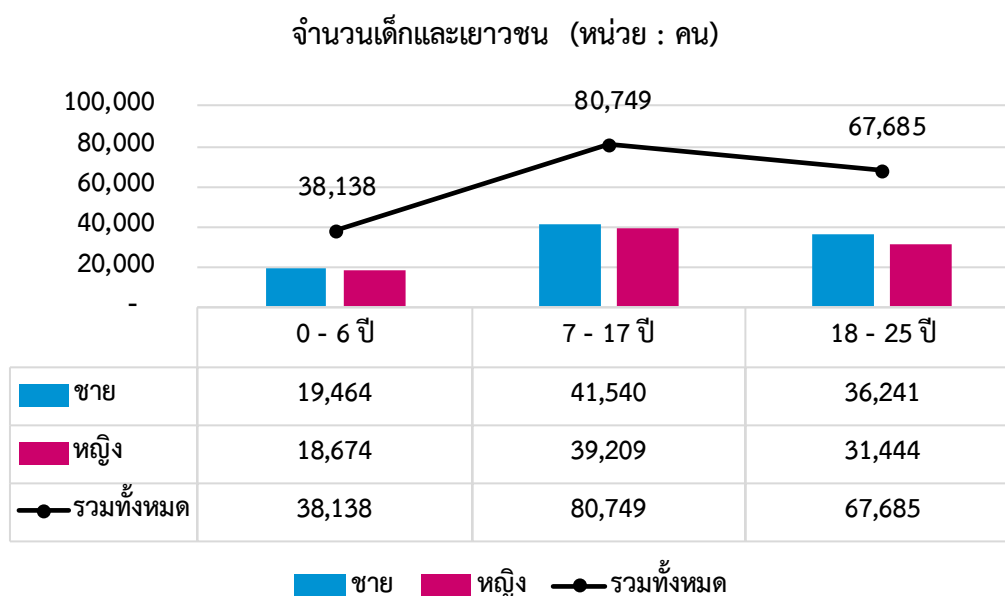
ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน

3.1.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

ข้อมูลจำนวนเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสระบุรีในปี 2566 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่าเด็กอายุ 0 – 6 ปี จำนวน 38,138 คน เด็กอายุ 7 – 17 ปี จำนวน 80,749 คน และเยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 67,685 คน โดยเด็กกลุ่มช่วงอายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นเยาวชน 18 – 25 ปี และเด็ก 0 – 6 ปี ตามลำดับ

ภาพที่ 23 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด

จังหวัดสระบุรี ในช่วงปี 2563 – 2565 มีจำนวนเด็กแรกเกิดลดลง และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2566 โดยในปี 2566 จำนวนเด็กแรกเกิดเพิ่มขึ้นเป็น 5,400 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,765 คน และเพศหญิง 2,635 คน

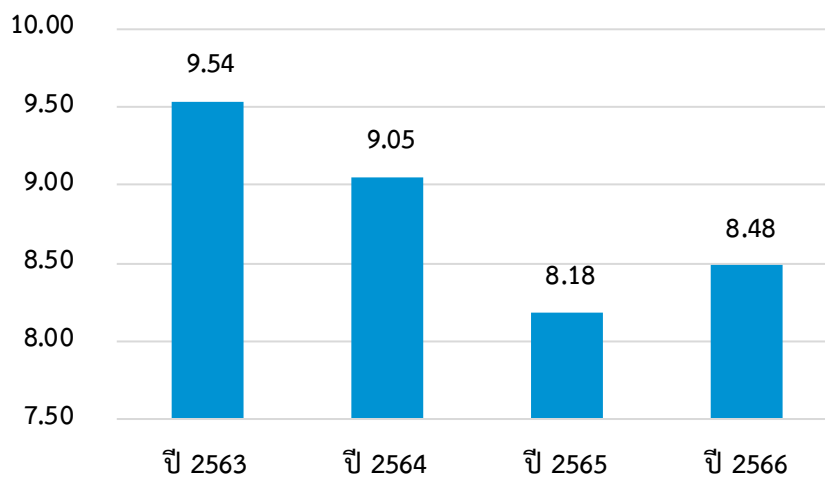
ตารางที่ 23 จำนวนเด็กแรกเกิด

เด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ชาย	3,126	2,922	2,716	2,765
หญิง	2,963	2,847	2,495	2,635
รวม	6,089	5,769	5,211	5,400

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ในช่วงปี 2563 – 2565 จังหวัดสระบุรีมีอัตราเด็กแรกเกิดลดลง โดยมีอัตราเด็กแรกเกิดร้อยละ 9.54 ร้อยละ 9.05 และร้อยละ 8.18 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันอัตราเด็กแรกเกิดในปี 2566 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.48

อัตราเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)

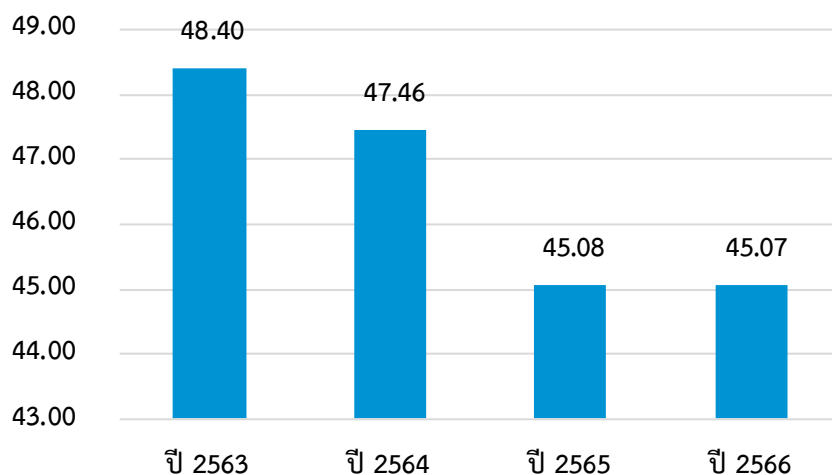
ภาพที่ 24 อัตราเด็กแรกเกิด

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงตีสมส่วน

จากข้อมูลพบว่า จังหวัดสระบุรีในช่วงปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่เดียวกันปี 2566 เด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงตีสมส่วน มีค่าร้อยละ 45.07 ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2565

เด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงดีสมส่วน (หน่วย : ร้อยละ)

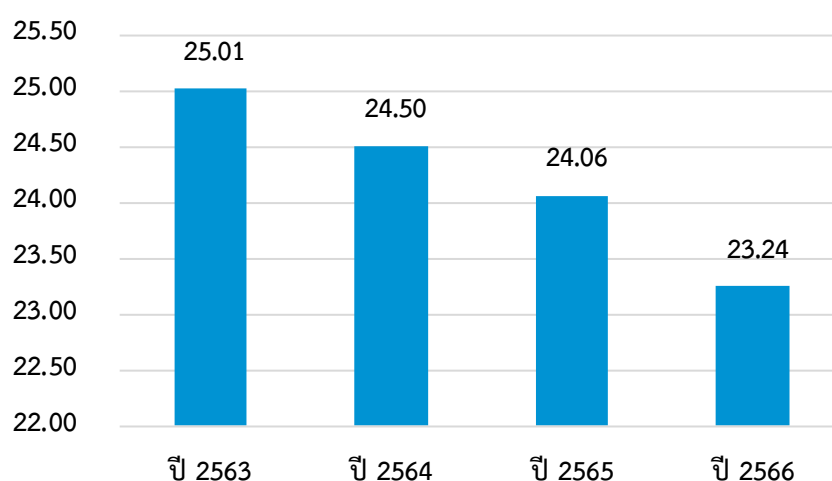
ภาพที่ 25 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

จากข้อมูลพบว่า อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กในพื้นที่จังหวัดสระบุรีในช่วงปี 2563 - 2566 มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 25.01 ร้อยละ 24.5 ร้อยละ 24.1 เป็นร้อยละ 23.24 ตามลำดับ แม้ว่าอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กจะลดน้อยลง แต่การส่งเสริมสวัสดิการสำหรับเด็กและเยาวชนยังคงเป็นสิ่งจำเป็นและควรพัฒนาให้มีคุณภาพ เพราะถือเป็นนโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหาทางประชากรในทางอ้อมได้ เนื่องจากเด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังแรงงานในอนาคต

อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 26 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

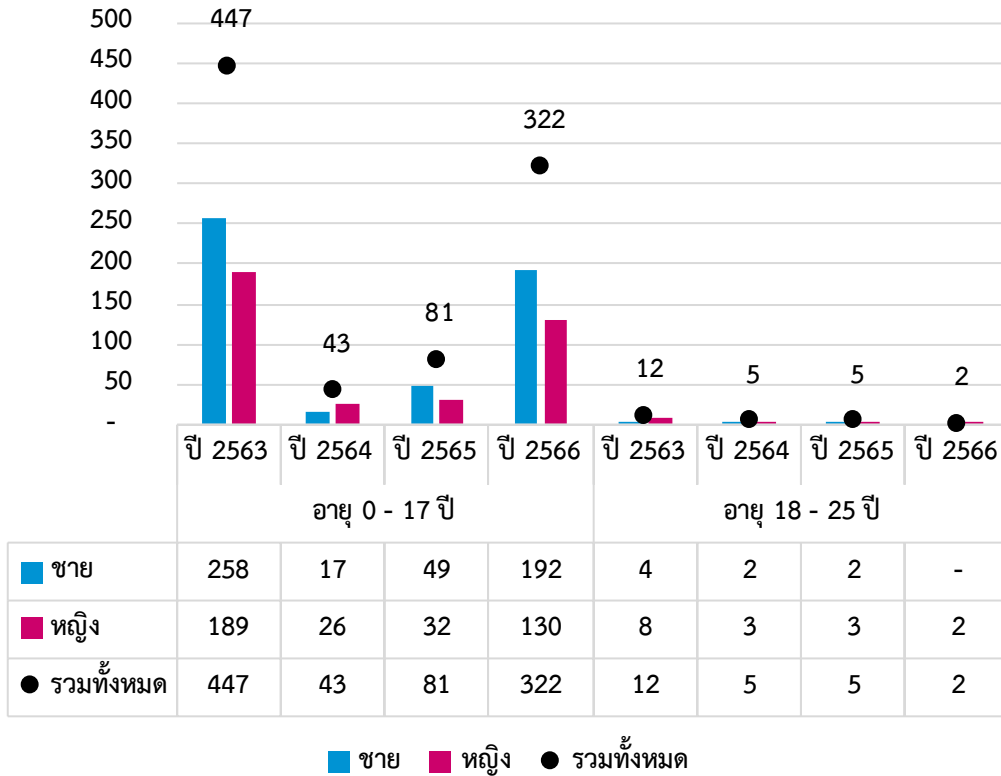
3.1.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.1.2.1 เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง

(1) เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

ข้อมูลเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระบุรี พบว่า จำนวนเยาวชนอายุ 0 – 17 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงมาก จาก 81 คน ในปี 2565 เพิ่มขึ้นเป็น 322 คน ในปี 2566 และจำนวนเยาวชนอายุ 18 – 25 ปี มีแนวโน้มลดลงจาก 5 คน ในปี 2565 ลดลงเป็น 2 คน ในปี 2566

เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด (หน่วย : คน)

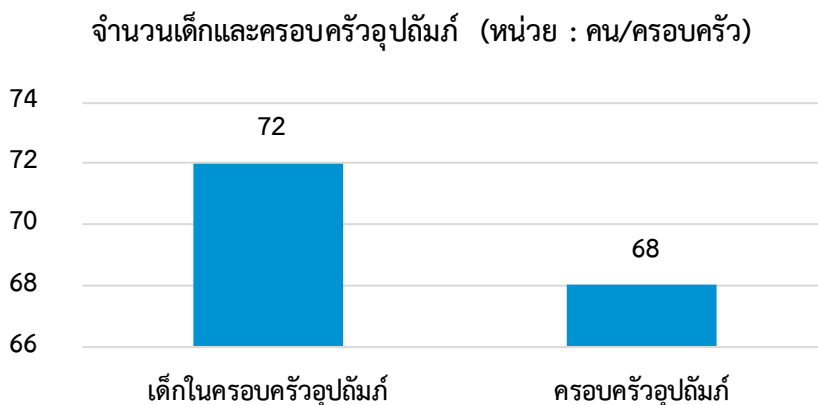

ภาพที่ 27 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

ในปี 2566 พบว่า จังหวัดสระบุรีมีครอบครัวอุปถัมภ์จำนวน 68 ครอบครัว และมีเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์จำนวน 72 คน

ภาพที่ 28 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กกำพร้า

ข้อมูลจากฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน พบว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรี มีเด็กกำพร้าจำนวน 1 คน

ตารางที่ 24 จำนวนเด็กกำพร้า

เด็กกำพร้า	(หน่วย : คน)
เด็กกำพร้า	1

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุจังหวัดสระบุรีในปี 2566 จำแนกตามสภาพปัญหา พบว่า ครอบครัวยากจนมีจำนวนมากที่สุด 925 คน รองลงมาเป็น ปัญหาการศึกษา 102 คน ต้องการที่พักอาศัย 44 คน ไม่ระบุ 36 คน และปัญหายาเสพติด 28 คน

ตารางที่ 25 สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

ลำดับ	สภาพปัญหา	จำนวน
1	ครอบครัวยากจน	925
2	ปัญหาการศึกษา	102
3	ต้องการที่พักอาศัย	44
4	ไม่ระบุ	36
5	ปัญหายาเสพติด	28

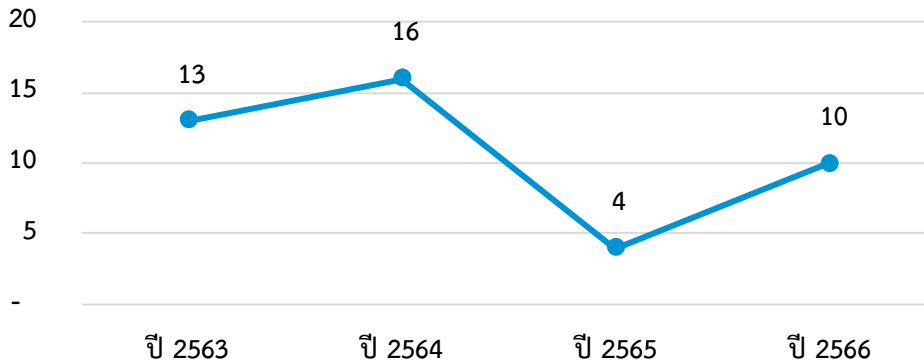
ที่มา : ฐานข้อมูลระบบรายงานสถิติรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.2 แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.)

จากข้อมูลแสดงให้เห็นจำนวนและสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ในจังหวัดสระบุรี ในปี 2565 จากจำนวน 4 คน เพิ่มขึ้นเป็น 10 คน ในปี 2566

เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.) (หน่วย : คน)

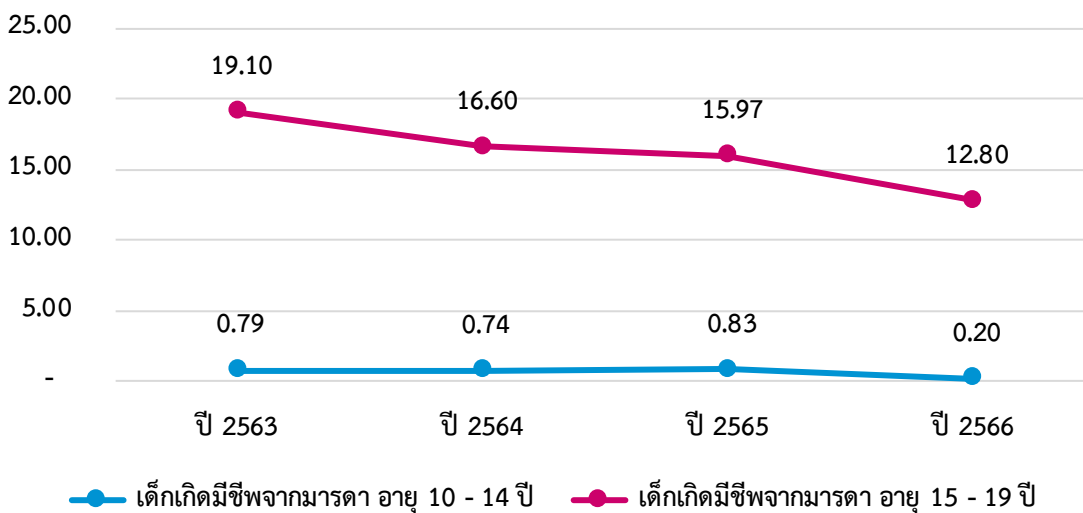
ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(2) อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

ข้อมูลอัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน พบว่า อัตราเด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยในปี 2566 ลดเหลือเพียง 12.80 และอัตราเด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 10 – 14 ปี ในปี 2565 ลดลงจาก 0.83 เป็น 0.20 ในปี 2566

อัตราเกิดมีชีพจากมารดา (ต่อประชากรหญิงในรุ่นอายุเดียวกัน 1,000 คน)

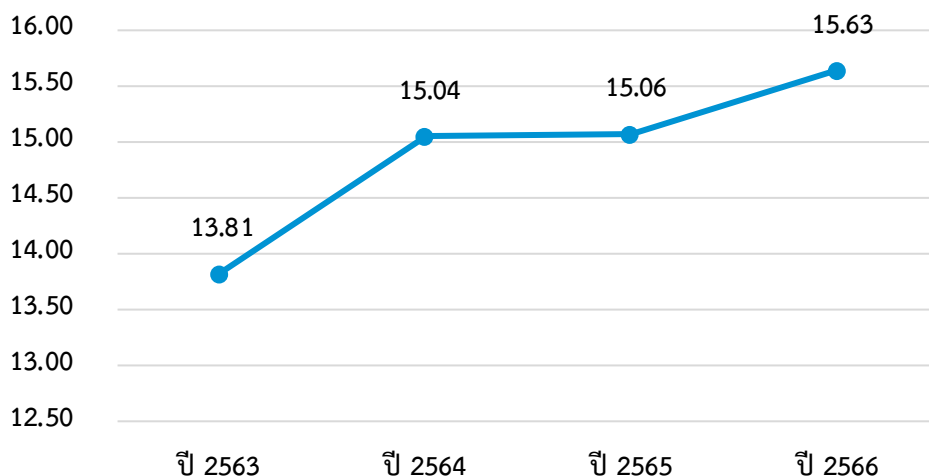
ภาพที่ 30 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ในช่วงปี 2563 - 2566 จังหวัดสระบุรีมีร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 พบการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 15.63

การตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 31 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรี พบว่า แม่วัยใสได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมีจำนวนมากที่สุด แบ่งเป็นลงทะเบียน 3,436 คน ได้รับสิทธิ 2,512 คน และได้รับเงิน 2,509 คน รองลงมา เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว แบ่งเป็นลงทะเบียน 1,918 คน ได้รับสิทธิ 1,206 คน และได้รับเงิน 1,204 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว แบ่งเป็นลงทะเบียน 296 คน ได้รับสิทธิ 230 คน และได้รับเงิน 230 คน

ตารางที่ 26 แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	แม่เลี้ยงเดี่ยว	แม่วัยใส	แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว
ลงทะเบียน	1,918	3,436	296
ได้รับสิทธิ	1,206	2,512	230
ได้รับเงิน	1,204	2,509	230

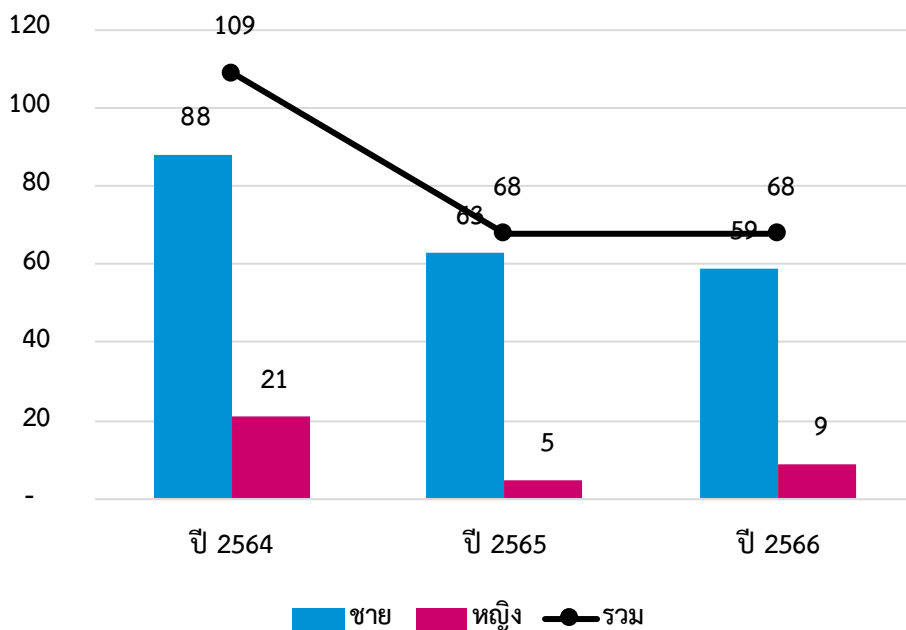
ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.3 พฤติกรรมเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ในช่วงปี 2564 - 2565 มีแนวโน้มลดลง และคงที่ในช่วงปี 2565 - 2566 โดยคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ส่วนมากเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในปี 2566 มีจำนวน 68 คน เพศชายและเพศหญิงที่ถูกดำเนินคดี 59 คน และ 9 คน ตามลำดับ

คดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

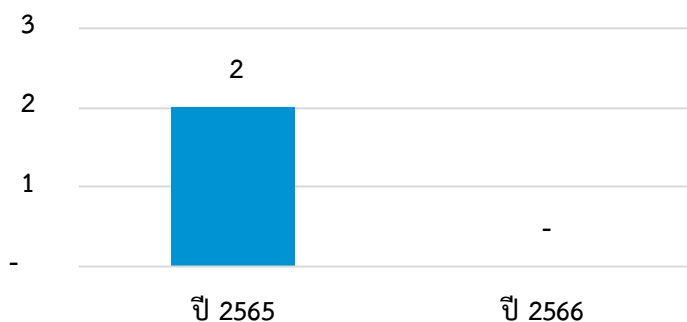

ภาพที่ 32 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ
ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566)

(2) จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

จังหวัดสระบุรีมีจำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชนลดลง ในปี 2565 มีจำนวน 2 คน และลดลงในปี 2566 ไม่พบจำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 33 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

ที่มา : กรมคุมประพฤติ (2566)

(3) เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

จากข้อมูลระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน พบว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรี มีเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รวมจำนวน 1 คน จากสาเหตุอื่นๆ

ตารางที่ 27 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท

เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(หน่วย : คน)
เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รวมทั้งหมด	1
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง เช่น ยาบ้า กัญชา เป็นต้น	-
มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน	-
ติดเกม และเล่นการพนันต่างๆ	-
มีพฤติกรรมทางเพศ	-
อื่นๆ	1

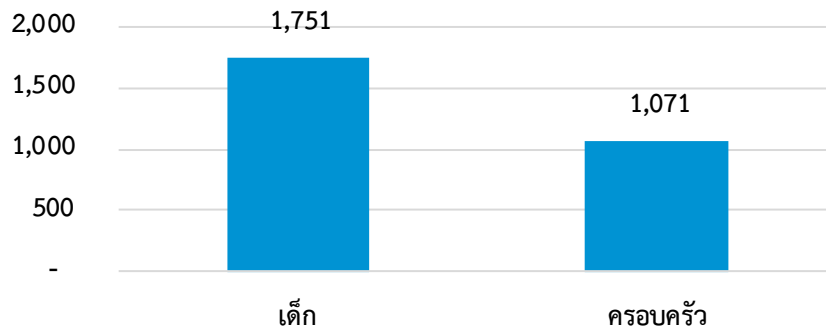
ที่มา: ระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.3 เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน

(1) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน แบ่งเป็น เด็กได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน 1,751 คน และครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจนจำนวน 1,071 ครอบครัว

จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กใน
ครอบครัวยากจน (หน่วย : คน/ครอบครัว)

ภาพที่ 34 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน
ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) สภาเด็กและเยาวชน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรี มีจำนวนสภาเด็กและเยาวชน 122 แห่ง จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว 74 แห่ง จำนวนกิจกรรม 26 กิจกรรม และจำนวนคน 3,042 คน

ตารางที่ 28 สภาเด็กและเยาวชน

จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	(หน่วย : แห่ง/กิจกรรม/คน)
จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	122
จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว	74
จำนวนกิจกรรม	26
จำนวนคน	3,042

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีผู้ลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดรวมจำนวน 31,298 คน แบ่งเป็นเพศชาย 15,904 คน และเพศหญิง 15,394 คน พบว่า มีผู้ได้รับเงินอุดหนุน 21,810 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 69.68

ตารางที่ 29 เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ผู้ลงทะเบียน (หน่วย : คน)	เพศชาย	ผู้ลงทะเบียนรวม	ผู้ได้รับเงินอุดหนุน	สัดส่วน*
ผู้ลงทะเบียน	15,904	31,298	21,810	69.68
	เพศหญิง			
	15,394			

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ข้อมูลจากกรมกิจการเด็กและเยาวชนแสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็กจำนวน 63 แห่ง

ตารางที่ 30 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	63

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

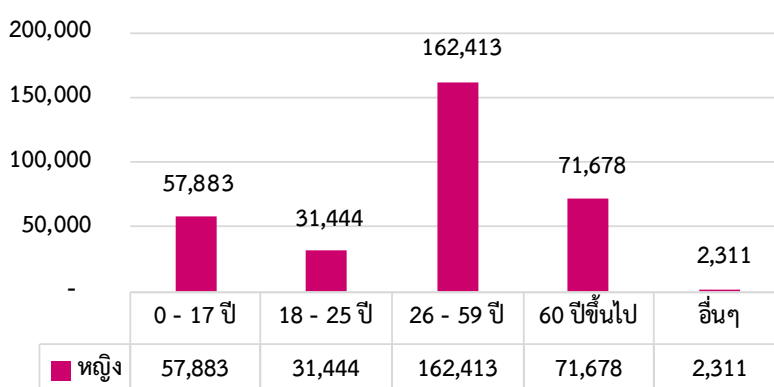
3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

3.2.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

(1) สัดส่วนประชากรเพศหญิง จำแนกกลุ่มอายุ

ในประเด็นด้านสัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกตามกลุ่มอายุ จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 พบว่าจำนวนเด็กผู้หญิงและสตรี แบ่งเป็น ช่วงอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 57,883 คน ช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 31,444 คน ช่วงอายุ 26 – 59 ปี จำนวน 162,413 คน และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 71,678 คน และช่วงอายุอื่นๆ จำนวน 2,311 คน

จำนวนเด็กผู้หญิงและสตรี (หน่วย : คน)

ภาพที่ 35 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

โดยจังหวัดสระบุรีมีประชากรเพศหญิง รวมทั้งสิ้นจำนวน 325,729 คน จากประชากรทั้งหมด 638,826 คน คิดเป็นสัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.99

ตารางที่ 31 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด

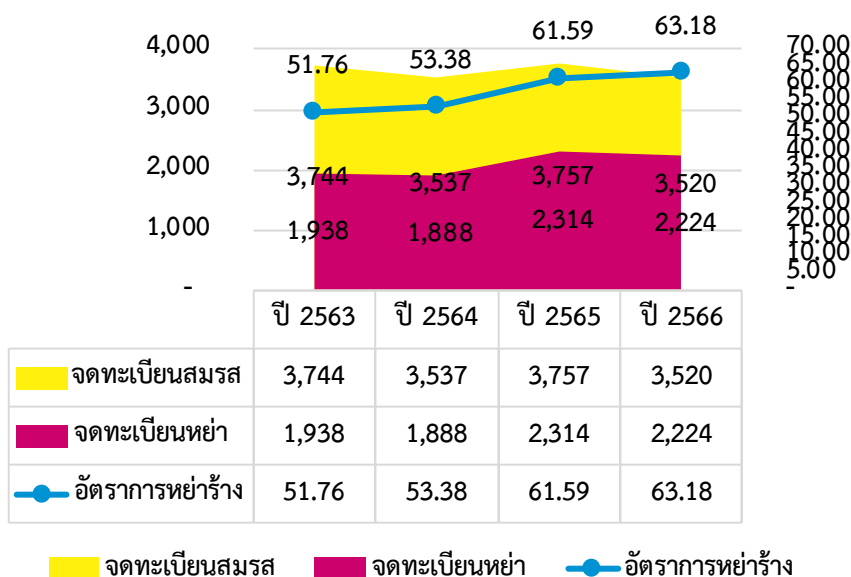
สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	638,826
ประชากรเพศหญิง	325,729
สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	50.99

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบว่า ในปี 2563 - 2566 จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง ในปี 2566 มีจำนวน 3,520 คน ขณะเดียวกันแนวโน้มการจดทะเบียนหย่าลดลงในปี 2566 เป็นจำนวน 2,224 คน และมีแนวโน้มอัตราการหย่าร้างมากขึ้น เป็นร้อยละ 63.18 ในปี 2566

อัตราการหย่าร้าง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 36 ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง

จากข้อมูลปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนครอบครัวที่สำรวจจำนวน 750 ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม ร้อยละ 65.61

ตารางที่ 32 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	(หน่วย : ร้อยละ)
จำนวนครอบครัวที่สำรวจ	750
ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	65.61

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

โดยร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม แบ่งออกเป็น ครอบครัวทั่วไปมากที่สุด ร้อยละ 47.87 รองลงมาเป็นครอบครัวเสี่ยง ร้อยละ 37.87 และครอบครัวเข้มแข็ง ร้อยละ 14.27

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม (หน่วย : ร้อยละ)

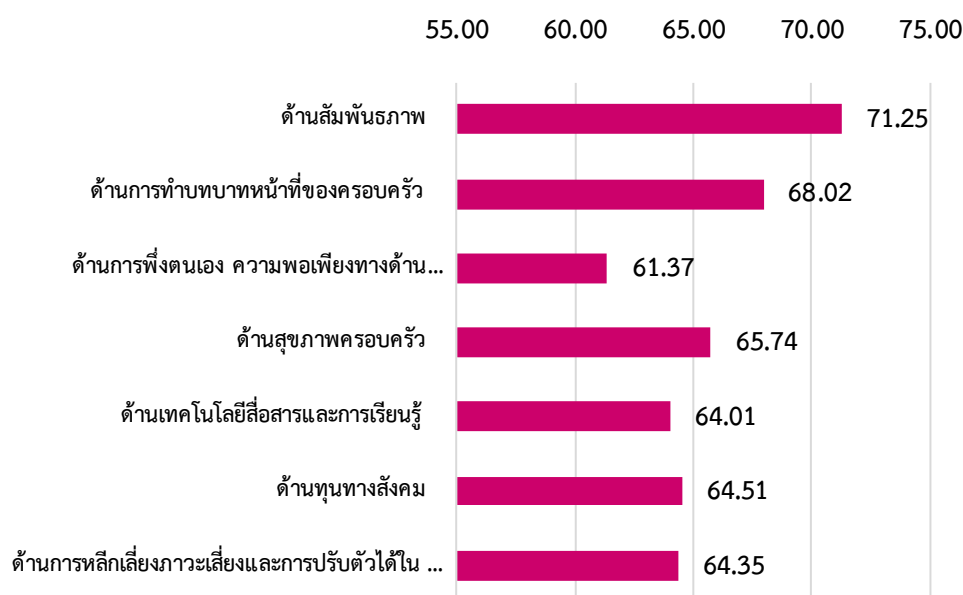

ภาพที่ 37 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ แบ่งเป็น ด้านสัมพันธภาพ ร้อยละ 71.25 ด้านการบำบัดพาหนะที่ของครอบครัว ร้อยละ 68.02 ด้านการพึ่งตนเอง ความพอเพียงทางด้าน ร้อยละ 61.37 ด้านสุขภาพและครอบครัว ร้อยละ 65.74 ด้านเทคโนโลยีสื่อสารและการเรียนรู้ ร้อยละ 64.01 ด้านทุนทางสังคม ร้อยละ 64.51 และด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ ร้อยละ 64.35

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 38 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

3.2.2 ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(1) จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว พบว่า จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว จังหวัดสระบุรี ปี 2566 รวมจำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศชาย 9 คน และเพศหญิง 26 คน

ตารางที่ 33 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	(หน่วย : คน)
ชาย	9
หญิง	26
รวมทั้งหมด	35

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(2) ประเภทความรุนแรง

โดยแบ่งผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามด้านต่างๆ พบว่า มากที่สุดคือด้านร่างกาย จำนวน 18 คน รองลงมาคือ ด้านจิตใจ 13 คน ด้านเพศ 3 คน และเสียชีวิต 1 คน

ตารางที่ 34 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	(หน่วย : คน)
ด้านร่างกาย	18
ด้านเพศ	3
ด้านจิตใจ	13
เสียชีวิต	1

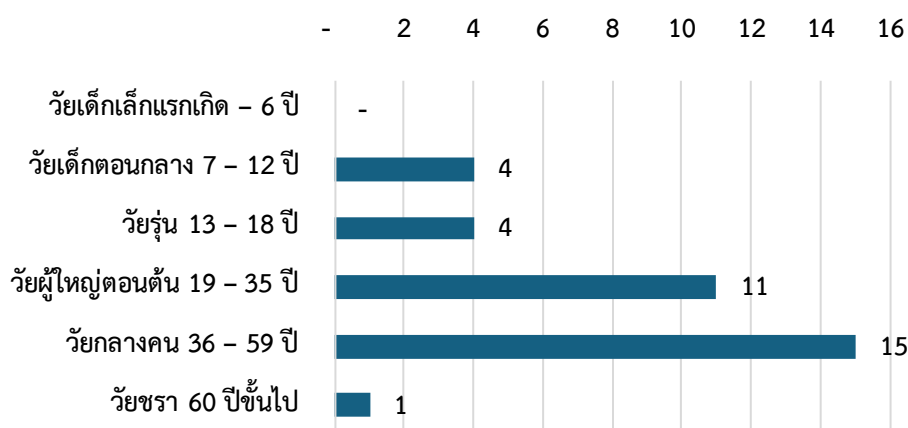
ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(3) ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำแนกตามอายุ พบว่า วัยกลางคน 36 – 59 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 15 คน รองลงมาเป็น วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 19 – 35 ปี จำนวน 11 คน วัยเด็กตอนกลาง 7 – 12 ปี จำนวน 4 คน วัยรุ่น 13 – 18 ปี จำนวน 4 คน และวัยชรา 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำแนกอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 39 ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(4) สาเหตุการทำกระทำความรุนแรง

สำหรับสาเหตุการทำกระทำความรุนแรง สาเหตุหลักคือ หិងหวง 6 คน รองลงมาคือ บันดาลโทสะ 5 คน ปัญหาสุขภาพจิต 4 คน มีความรู้สึกที่ตนเองมีอำนาจมากกว่า 4 คน หិងหวงและหย่าร้าง 4 คน หย่าร้าง 3 คน สุราและบันดาลโทสะ 3 คน ปัญหาสุขภาพกาย 2 คน ยาเสพติด 1 คน สุรา 1 คน การพนัน 1 คน และหិងหวงและบันดาลโทสะ 1 คน

ตารางที่ 35 ประเภทสาเหตุการทำกระทำความรุนแรง

ประเภทสาเหตุการทำกระทำความรุนแรง	(หน่วย : คน)
ยาเสพติด	1
สุรา	1
การพนัน	1
หย่าร้าง	3
หិងหวง	6
บันดาลโทสะ	5
ความเครียดทางเศรษฐกิจ	-
ปัญหาสุขภาพกาย	2
ปัญหาสุขภาพจิต	4
มีความรู้สึกที่ตนเองมีอำนาจมากกว่า	4
สุรา+ยาเสพติด	-
หិងหวง+บันดาลโทสะ	1
หិងหวง+หย่าร้าง	4
สุรา+บันดาลโทสะ	3
ยาเสพติด+บันดาลโทสะ	-

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

3.2.3 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.2.3.1 สตรีกลุ่มเปราะบาง

(1) อัตราการว่างงานในสตรี

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2566 พบว่า จังหวัดสระบุรีมีกำลังแรงงานรวม 186,251 คน มีผู้ว่างงานเพศหญิง 2,075 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานในสตรีร้อยละ 1.11

ตารางที่ 36 อัตราการว่างงานในสตรี

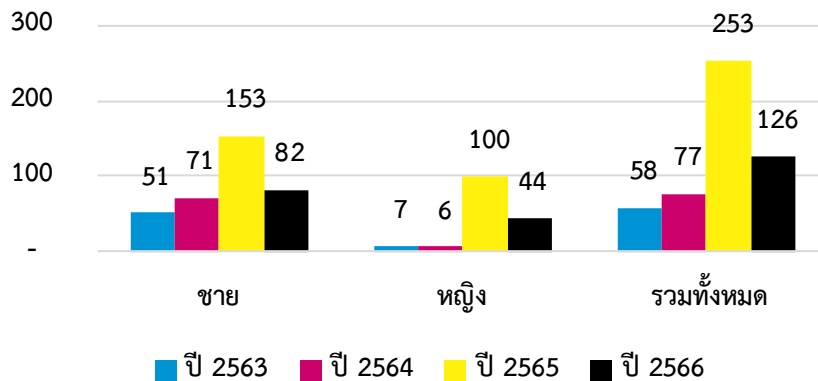
กำลังแรงงานรวม	ผู้ว่างงานเพศหญิง	อัตราการว่างงานในสตรี
186,251	2,075	1.11

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) ลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

ข้อมูลกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แสดงให้เห็นว่า จังหวัดสระบุรี ในปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มการถูกเลิกจ้างเพิ่มมากขึ้นในทั้งเพศชายและเพศหญิง ในขณะที่เดียวกัน ปี 2565 – 2566 การถูกเลิกจ้างมีแนวโน้มลดลง จากในปี 2565 จำนวน 253 คน เหลือ 126 คน ในปี 2566 แบ่งเป็นเพศชาย 82 คน และเพศหญิง 44 คน

การถูกเลิกจ้าง (หน่วย : คน)

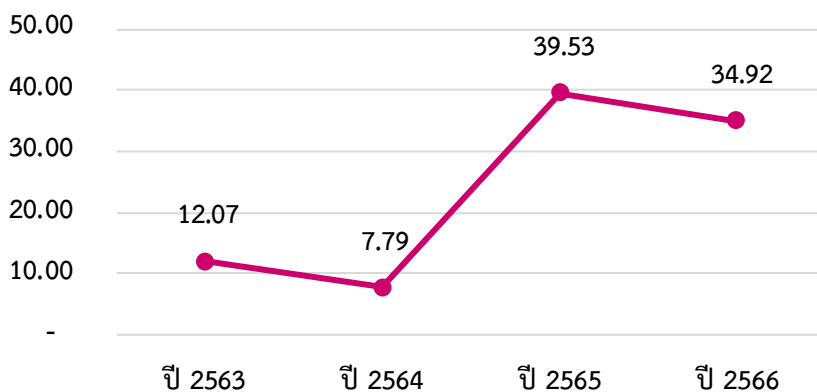

ภาพที่ 40 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

โดยสัดส่วนของสตรีที่ถูกเลิกจ้างมีแนวโน้มไม่คงที่ ในปี ในปี 2566 มีสัดส่วนของสตรีที่ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 34.92 ซึ่งลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 39.53 แต่เพิ่มขึ้นจากปี 2563 – 2564 ร้อยละ 12.07 และร้อยละ 7.79 ตามลำดับ

สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 41 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

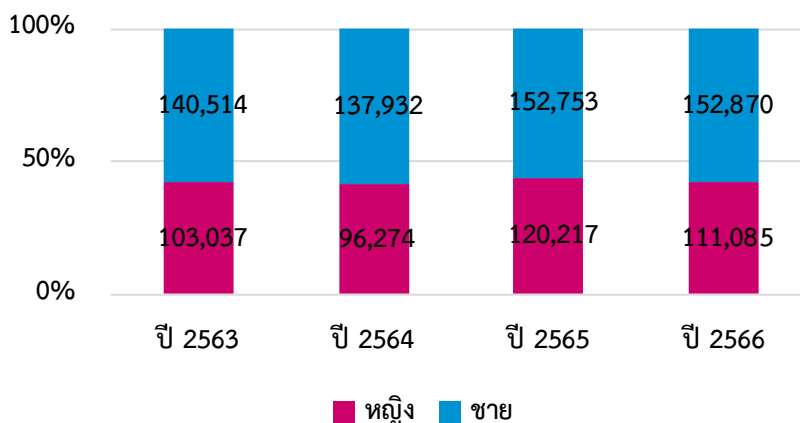
ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ

(1) อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

สำหรับความเสมอภาคระหว่างเพศ การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2563 - 2566 จังหวัดสระบุรี มีจำนวนแรงงานในระบบไม่เปลี่ยนแปลงมาก โดยในปี 2566 แบ่งได้เป็นจำนวนแรงงานในระบบเพศชาย 152,870 คน และเพศหญิง 111,085 คน

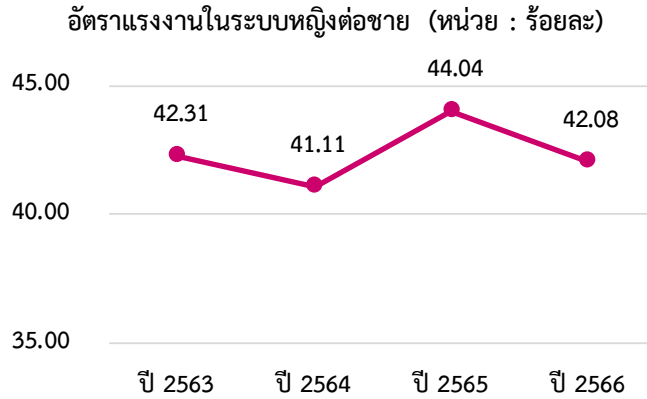
จำนวนแรงงานในระบบ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 42 จำนวนแรงงานในระบบ

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชายจังหวัดสระบุรี ปี 2563 - 2566 มีแนวโน้มไม่คงที่ โดยในปี 2566 ร้อยละ 42.08 มีแนวโน้มลดลงจาก ในปี 2565 ร้อยละ 44.04 และเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 41.11 ในปี 2564

ภาพที่ 43 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย
ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) สตรีและองค์กรที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ข้อมูลจากสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แบ่งเป็น สมาชิกแบบองค์กร 1,037 คน และสมาชิกแบบบุคคล 186,203 คน

ตารางที่ 37 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	(หน่วย : องค์กร/คน)
สมาชิกแบบองค์กร	1,037
สมาชิกแบบบุคคล	186,203

ที่มา : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

จังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว รวมจำนวน 90 แห่ง แบ่งเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) 77 แห่ง ศพค. ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ 3 แห่ง และศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำทารุณแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.) 10 แห่ง

ตารางที่ 38 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	77
ศพค. ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์	3
ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำทารุณแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)	10

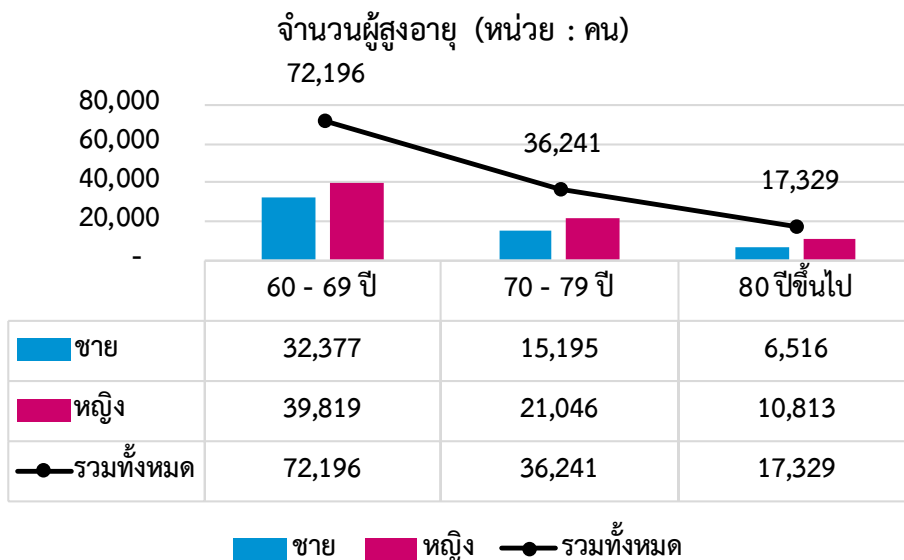
ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2566)

3.3 ด้านผู้สูงอายุ

3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ

(1) จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ

สำหรับสถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 จำนวนผู้สูงอายุจังหวัดสระบุรี จำแนกตามช่วงอายุ ได้เป็น อายุ 60 - 69 ปี จำนวน 72,196 คน อายุ 70 - 79 ปี จำนวน 36,241 คน และอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 17,329 คน

ภาพที่ 44 จำนวนผู้สูงอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีจำนวนประชากรรวม 638,826 คน เป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 125,766 คน คิดเป็นสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 19.69 ไกล่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์

ตารางที่ 39 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	638,826
ผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป	125,766
สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	19.69

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ตัดบ้าน ตัดเตียง ตัดสังคม

สำหรับการคัดกรองผู้สูงอายุจังหวัดสระบุรี โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงปี 2563 – 2566 พบว่า มีแนวโน้มผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองเพิ่มขึ้น เป็น 94,527 คน ในปี 2566 แบ่งได้เป็นผู้สูงอายุติดสังคม 91,997 คน ตัดบ้าน 1,921 คน และตัดเตียง 609 คน โดยมีแนวโน้มผู้ป่วยในภาวะพึ่งพิง ตัดบ้าน ตัดเตียงเพิ่มมากขึ้นจากปี 2563 – 2565

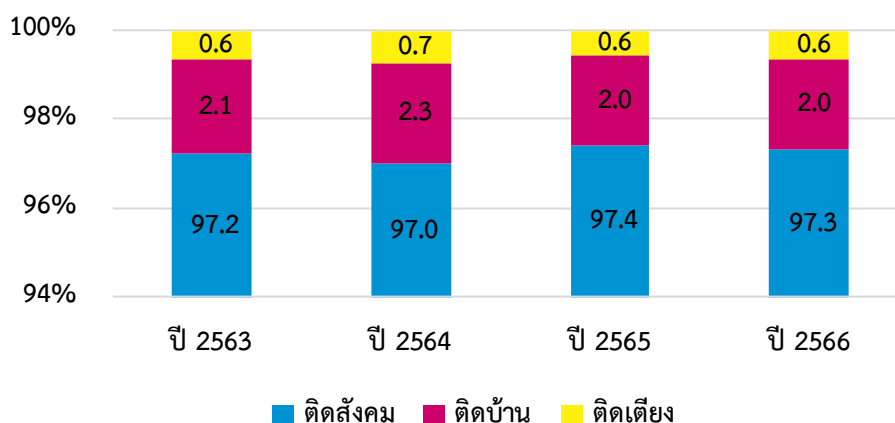
ตารางที่ 40 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ติดสังคม	82,230	79,105	85,213	91,997
ตัดบ้าน	1,800	1,837	1,744	1,921
ตัดเตียง	549	598	505	609
ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง	84,579	81,540	87,462	94,527

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

นำมาคิดเป็นสัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง พบว่า จังหวัดสระบุรี ในช่วงปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มคงที่ ในปี 2566 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.3 ผู้สูงอายุตัดบ้าน ร้อยละ 2.0 และผู้สูงอายุตัดเตียง ร้อยละ 0.6

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 45 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ตัดบ้าน ตัดเตียง

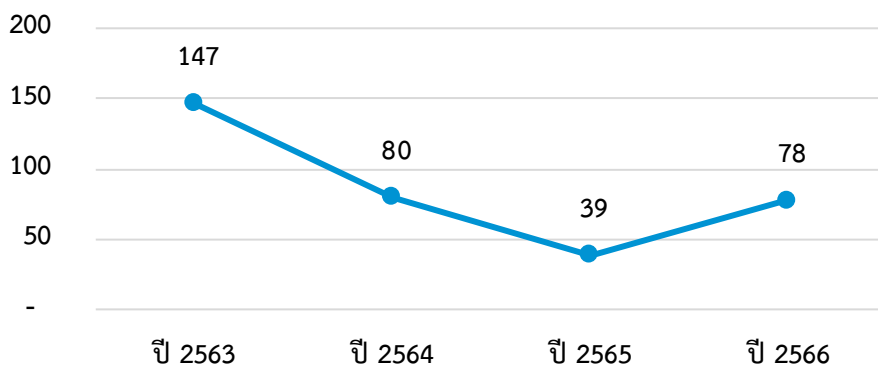
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ข้อมูลจากกรมกิจการผู้สูงอายุ พบว่า ในช่วงปี 2563 – 2565 จังหวัดสระบุรีมีผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ปี 2566 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นเป็น 78 คน แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงระบบสนับสนุนการทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 46 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) แรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผู้มีงานทำรวมจำนวน 420,184 คน แบ่งเป็นเพศชาย 235,874 คนและเพศหญิง 184,309 คน มีผู้สูงอายุที่ทำงาน 72,923 คน แบ่งเป็นเพศชาย 25,347 คนและเพศหญิง 26,577 คน คิดเป็นแรงงานผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.36

ตารางที่ 41 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน

ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้สูงอายุที่ทำงาน	แรงงานผู้สูงอายุ (ร้อยละ)
ชาย	235,874	25,347	17.36
หญิง	184,309	26,577	
รวมทั้งหมด	420,184	72,923	

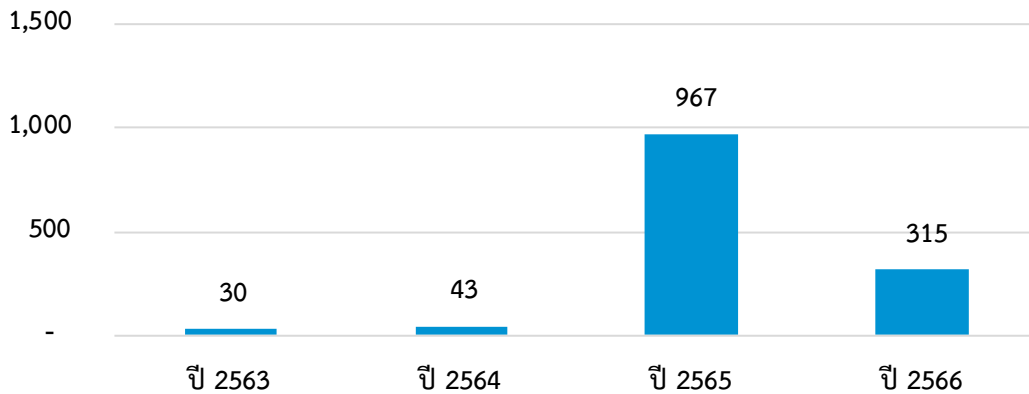
ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรกลุ่มสถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

จังหวัดสระบุรีมีผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีในช่วงปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากจำนวน 30 คน 43 คน เป็น 967 คนตามลำดับ และในปี 2566 มีผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี 315 คน

ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี (หน่วย : คน)

ภาพที่ 47 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบากรวมจำนวน 132 คน

ตารางที่ 42 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	132

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(3) เครือข่าย/ สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

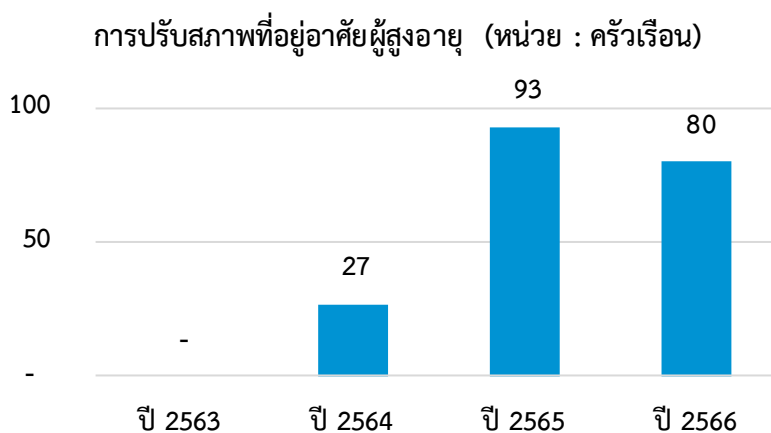
จังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ แบ่งได้เป็น คลังปัญญาผู้สูงอายุ 130 คน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) 29 แห่ง และโรงเรียนผู้สูงอายุ 43 แห่ง

ตารางที่ 43 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	(หน่วย : คน/แห่ง)
คลังปัญญาผู้สูงอายุ (คน)	130
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) (แห่ง)	29
โรงเรียนผู้สูงอายุ (แห่ง)	43

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

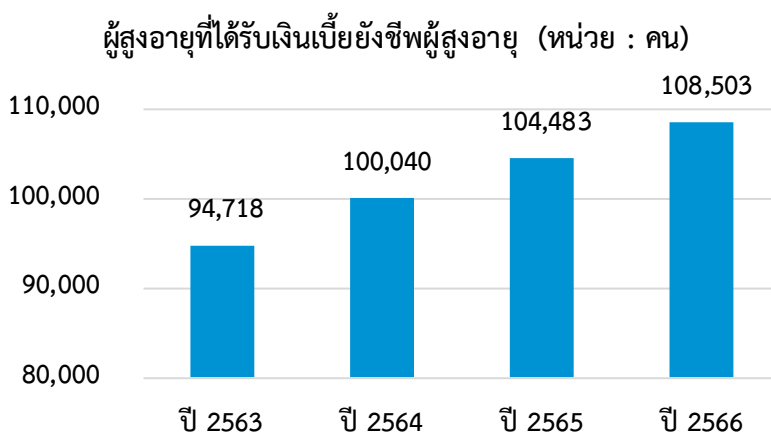
สำหรับการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ในช่วงปี 2564 – 2566 มีครัวเรือนที่ได้รับการปรับสภาพที่อยู่อาศัยจำนวน 27 ครัวเรือน 93 ครัวเรือน และ 80 ครัวเรือน ตามลำดับ

ภาพที่ 48 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในจังหวัดสระบุรี ในช่วงปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจำนวน 94,718 คน 100,040 คน 104,483 คน และ 108,503 ตามลำดับ

ภาพที่ 49 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

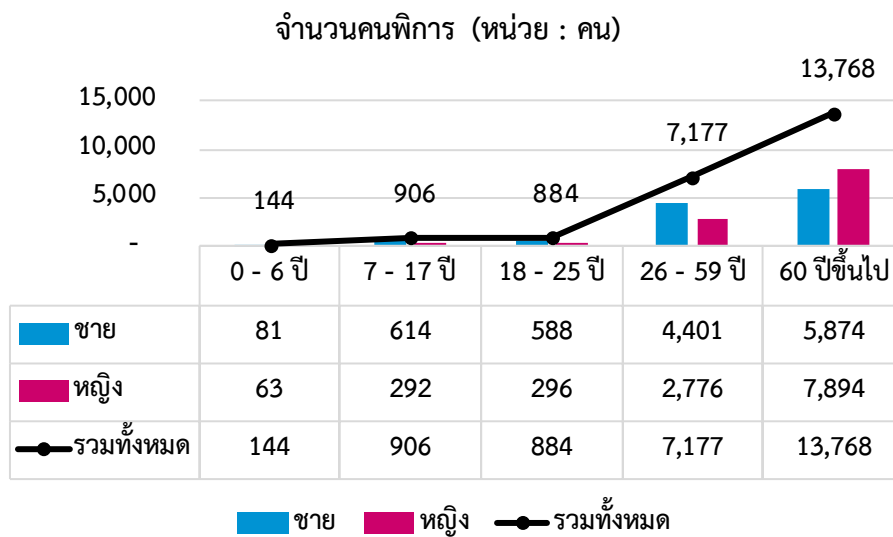
ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.4 ด้านคนพิการ

3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ

(1) คนพิการต่อประชากร จำแนกช่วงอายุ

สถานการณ์ด้านคนพิการจังหวัดสระบุรี ในปี 2566 ข้อมูลจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แสดงให้เห็นว่า จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน จำแนกตามช่วงอายุได้เป็น ช่วงอายุ 0 - 6 ปี จำนวน 144 คน ช่วงอายุ 7 - 17 ปี จำนวน 906 คน ช่วงอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 884 คน ช่วงอายุ 26 - 59 ปี จำนวน 7,177 คน และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 13,768 คน จะได้เห็นว่าเป็นคนพิการส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป

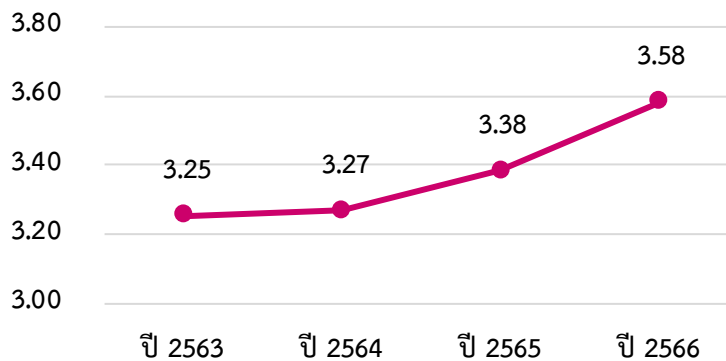

ภาพที่ 50 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

โดยสัดส่วนคนพิการต่อประชากรจังหวัดสระบุรี ในช่วงปี 2563 - 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.25 เป็นร้อยละ 3.27 ร้อยละ 3.38 และร้อยละ 3.58 ตามลำดับ

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 51 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จังหวัดสระบุรีมีคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย 13,430 คน รองลงมาคือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 4,298 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท 1,324 คน ทางสติปัญญา 1,293 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม 1,125 คน ทางการเห็น 1,000 คน ทางการเรียนรู้ 222 คน และทางออทิสติก 187 คน

ตารางที่ 44 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร	(หน่วย : คน)
ทางการเห็น	1,000
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	4,298
ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	13,430
ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	1,125
ทางสติปัญญา	1,293
ทางการเรียนรู้	222
ทางออทิสติก	187
พิการมากกว่า 1 ประเภท	1,324
ไม่ระบุ	-

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ

(1) นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงให้เห็นว่า จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 1/2566 มีจำนวนนักเรียนพิการแบ่งตามระดับชั้นได้เป็น ระดับอนุบาล 7 คน ระดับประถมศึกษา 1,584 คน ระดับมัธยมศึกษา 453 คน และคนพิการเรียนรวม 2,044 คน

ตารางที่ 45 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

คนพิการในโรงเรียนแบบเรียนรวม	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	คนพิการเรียนรวม
ชาย	3	1,086	321	1,410
หญิง	4	498	132	634
รวมทั้งหมด	7	1,584	453	2,044

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(2) คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

สำหรับคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ ในช่วงปี 2563 – 2566 มีจำนวน 316 คน 307 คน 322 คน และ 358 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 46 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
โรงเรียนเฉพาะคนพิการ	-	-	-	-
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	-	-	-	-
ศูนย์การศึกษาพิเศษ	316	307	322	358
รวมทั้งหมด	316	307	322	358

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566)

3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ

(1) สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

จากข้อมูลปี 2566 แสดงให้เห็นว่า จังหวัดสระบุรีมีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จำนวน 177 แห่ง คิดเป็นอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 597 คน

ตารางที่ 47 การรับคนพิการเข้าทำงาน

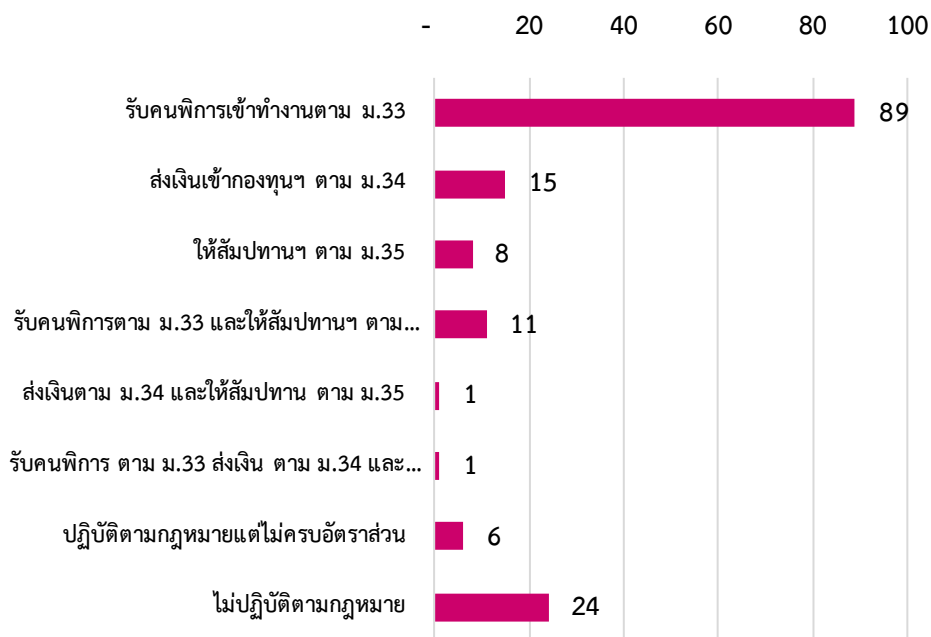
สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	(หน่วย : แห่ง/คน)
สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป	177
อัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	597

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

จากจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด พบว่า มีสถานประกอบการ 24 แห่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน 6 แห่ง ทั้งนี้สถานประกอบการส่วนใหญ่รับคนพิการเข้าทำงานตาม ม.33 มีจำนวน 89 แห่ง สถานประกอบการที่ส่งเงินเข้ากองทุนฯตาม ม.34 15 แห่ง สถานประกอบการที่ให้สัมปทานฯ ตาม ม.35 8 แห่ง สถานประกอบการที่รับคนพิการตาม ม.33 และให้สัมปทานตามมาตรา 33 จำนวน 11 แห่ง สถานประกอบการที่ส่งเงินตาม ม.34 และให้สัมปทานตาม ม.35 1 แห่ง สถานประกอบการที่รับคนพิการตาม ม.33 ส่งเงินตาม ม.34 และให้สัมปทานฯ ตาม ม.35 1 แห่ง และสถานประกอบการที่รับคนพิการตาม ม.33 ส่งเงินตาม ม.34 และให้สัมปทาน 1 แห่ง 6 คน

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 52 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ

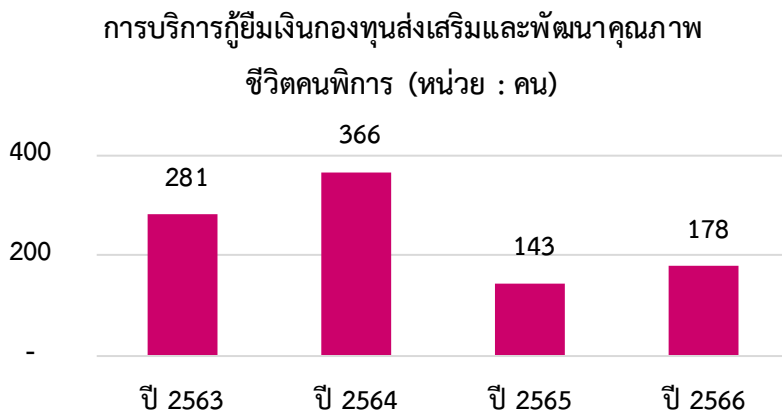
จากข้อมูลในปี 2566 แสดงให้เห็นว่าจังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายด้านคนพิการ ส่วนมากคือศูนย์บริการคนพิการทั่วไป 39 แห่ง รองมาเป็น องค์กรด้านคนพิการ 13 แห่ง และศูนย์บริการคนพิการจังหวัด 1 แห่ง

ตารางที่ 48 เครือข่ายด้านคนพิการ

เครือข่ายด้านคนพิการ	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด	1
ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	39
องค์กรด้านคนพิการ	13

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

สำหรับการบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในช่วงปี 2563 – 2566 มีจำนวน 281 คน 366 คน 143 คน และ 178 คน ตามลำดับ

ภาพที่ 53 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

จังหวัดสระบุรีมีการจัดบริการสำหรับคนพิการ ได้แก่ บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) จำนวน 54 คน โดยมีคนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) 51 คน การให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ 20 คน และบริการล่ามภาษามือ 1 คน

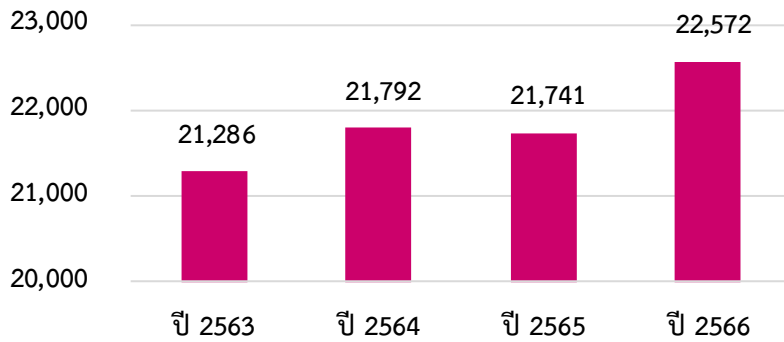
ตารางที่ 49 การจัดบริการสำหรับคนพิการ

การจัดบริการสำหรับคนพิการ	(หน่วย : คน)
การให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ	20
บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	54
คนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	51
บริการล่ามภาษามือ	1

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

จากข้อมูลของกรมบัญชีกลาง แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการในจังหวัดสระบุรี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี 2563 – 2566 โดยในปี 2566 มีผู้รับเบี้ยความพิการสูงถึง 22,572 คน

จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 54 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

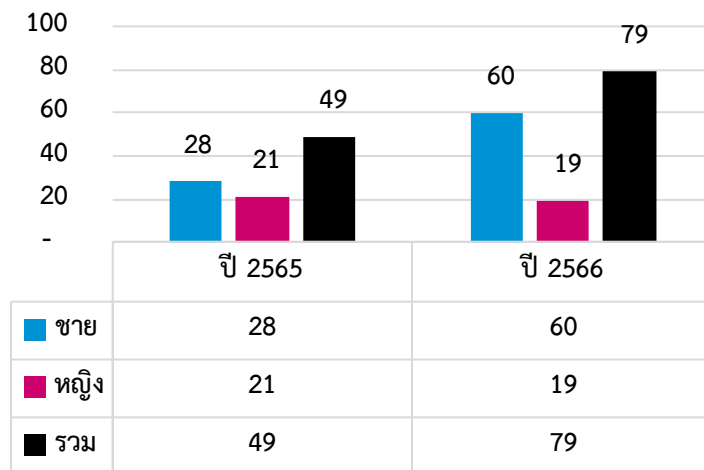
3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ข้อมูลจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในช่วงปี 2565 - 2566 จังหวัดสระบุรี พบว่าในปี 2566 การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2565 จากจำนวน 49 คน เป็น 79 คนในปี 2566 โดยแบ่งเป็นเพศชาย 60 คน และเพศหญิง 19 คน

ผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (หน่วย : คน)

ภาพที่ 55 จำนวนผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(2) ผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีผู้แสดงความสามารถ รวมจำนวน 33 คน จำแนกตามประเภท พบว่า มากที่สุดคือ ด้านอื่นๆ จำนวน 17 คน รองลงมาคือ ด้านการแสดงดนตรี 13 คน ด้านการแสดงนาฏศิลป์ 2 คน และด้านการแสดงศิลปะ 1 คน

ตารางที่ 50 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ผู้แสดงความสามารถ	(หน่วย : คน)
ผู้แสดงความสามารถ รวมทั้งหมด	33
ด้านการแสดงดนตรี	13
ด้านการแสดงนาฏศิลป์	2
ด้านการแสดงละคร	-
ด้านการแสดงศิลปะ	1
ด้านการแสดงกายกรรม	-
อื่นๆ	17

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(3) จำนวนคนขอทาน

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนรวมปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีคนขอทาน 95 คน

ตารางที่ 51 จำนวนคนขอทาน

คนขอทาน	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	95

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลการจัดระเบียบคนขอทาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

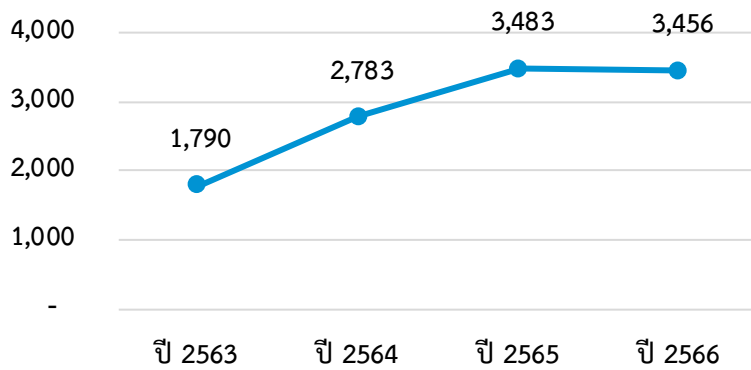
3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อมูลจากระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปี 2563 – 2565 จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก และคงที่ในปี 2566 โดยมีจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวน 3,456 คน

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(หน่วย : คน)

ภาพที่ 56 อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน

ที่มา : ระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(2) ภาคิเครือข่าย

จังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) ในช่วงปี 2563 – 2566 รวมจำนวน 11 แห่ง

ตารางที่ 52 เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)

เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	(หน่วย : แห่ง)
จำนวนสะสม ปี 2563 - 2566	11

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

จังหวัดสระบุรีมีองค์กรพัฒนาเอกชน แบ่งได้เป็น องค์กรสาธารณประโยชน์ 8 แห่ง สมาคม 4 แห่ง มูลนิธิ 3 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ 1 แห่ง

ตารางที่ 53 องค์กรพัฒนาเอกชน

องค์กรพัฒนาเอกชน	(หน่วย : แห่ง)
มูลนิธิ	3
สมาคม	4
องค์กรสาธารณประโยชน์	8
องค์กรสถานสาธารณกุศล	-
กลุ่มชมรม ฯ	1

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

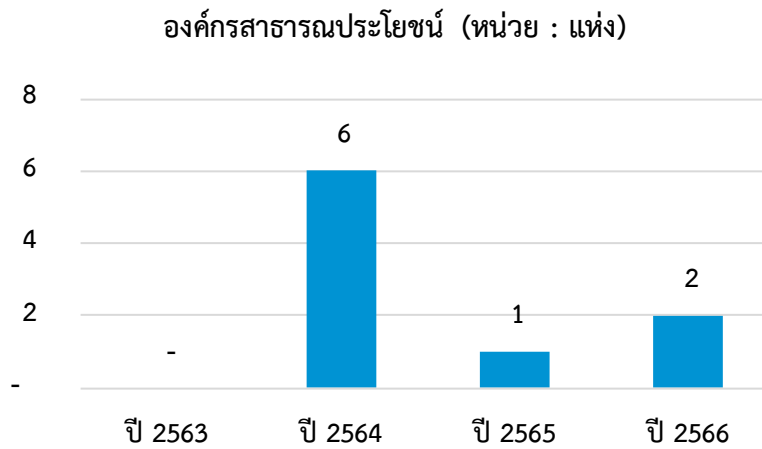
จังหวัดสระบุรีมีองค์กรภาคประชาชน แบ่งได้เป็น กลุ่มชมรมฯ 663 แห่ง สภาองค์กรชุมชน 96 แห่ง กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน 74 แห่ง และองค์กรสวัสดิการชุมชน 46 แห่ง

ตารางที่ 54 องค์กรภาคประชาชน

องค์กรภาคประชาชน	(หน่วย : แห่ง)
องค์กรชุมชน	-
สภาองค์กรชุมชน	96
องค์กรสวัสดิการชุมชน	46
กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน	74
กลุ่มชมรม ฯ	663

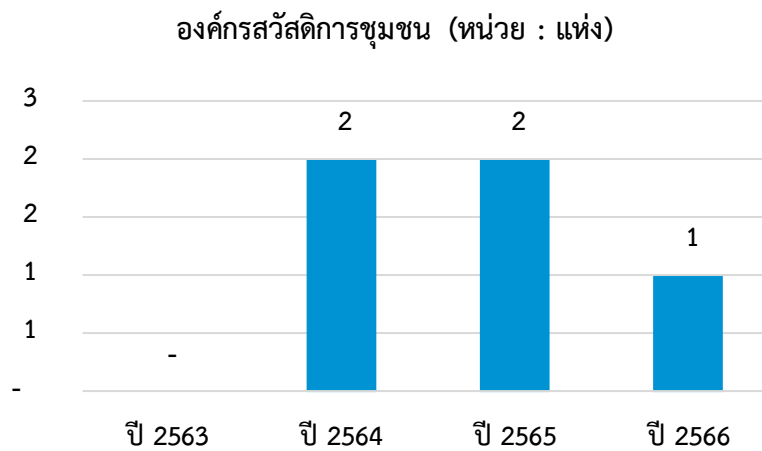
ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ในช่วงปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีองค์กรสาธารณประโยชน์ 2 แห่ง ซึ่งลดลงจากปี 2564 จำนวน 6 แห่ง แต่เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 1 แห่ง

ภาพที่ 57 องค์กรสาธารณประโยชน์
ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

ในช่วงปี 2564 – 2566 จังหวัดสระบุรีมีองค์กรสวัสดิการชุมชนในปี 2566 จำนวน 1 แห่ง ลดลงจากปี 2564 – 2565 ที่มีจำนวน 2 แห่ง

ภาพที่ 58 องค์กรสวัสดิการชุมชน
ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่

4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีกลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-Logbook) จำนวน 7,820 ครัวเรือน (ครัวเรือนเปราะบางระดับ 1, 2, 3) เมื่อจำแนกสภาพปัญหาเป็นรายมิติแล้ว พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านรายได้ 7,327 ครัวเรือน รองลงมาเป็นด้านความเป็นอยู่ 4,315 ครัวเรือน ด้านสุขภาพ 2,042 ครัวเรือน และด้านการศึกษา 364 ครัวเรือน ซึ่งไม่พบกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ตารางที่ 55 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ

กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook	ปี 2566
จำนวนครัวเรือนเปราะบาง	7,820
- ด้านความเป็นอยู่	4,315
- ด้านการศึกษา	364
- ด้านสุขภาพ	2,042
- ด้านรายได้	7,327
- ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ	0

ที่มา : ระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-Logbook) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 5 กันยายน 2566

จังหวัดสระบุรีมีข้อมูลครัวเรือนเปราะบางในระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-logbook) 8,316 ครัวเรือน แบ่งเป็นครัวเรือนเปราะบางระดับ 0 จำนวน 498 ครัวเรือน ระดับ 1 จำนวน 5,198 ครัวเรือน ระดับ 2 จำนวน 2,184 ครัวเรือนและระดับ 3 จำนวน 436 ครัวเรือน

ตารางที่ 56 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	ปี 2566
จำนวนครัวเรือนเปราะบาง	8,316
ระดับความเปราะบางของครัวเรือน	
- ระดับ 0	498
- ระดับ 1	5,198
- ระดับ 2	2,184
- ระดับ 3	436

ที่มา : ระบบสมุดปกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-Logbook) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 5 กันยายน 2566

4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จังหวัดสระบุรีต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือ/พัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางที่ตกเกณฑ์ในมิติความเป็นอยู่และมิติการเข้าถึงบริการของรัฐ ตามเป้าหมายที่กำหนด คือ 1,168 ครัวเรือน (ร้อยละ 16 ของครัวเรือนเปราะบางที่จังหวัดดำเนินการบันทึกข้อมูลและให้ความช่วยเหลือครัวเรือนเปราะบาง ที่ตกเกณฑ์มิติด้านความเป็นอยู่และมิติการเข้าถึงบริการของรัฐในปีงบประมาณ 2566) และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ MSO-Logbook

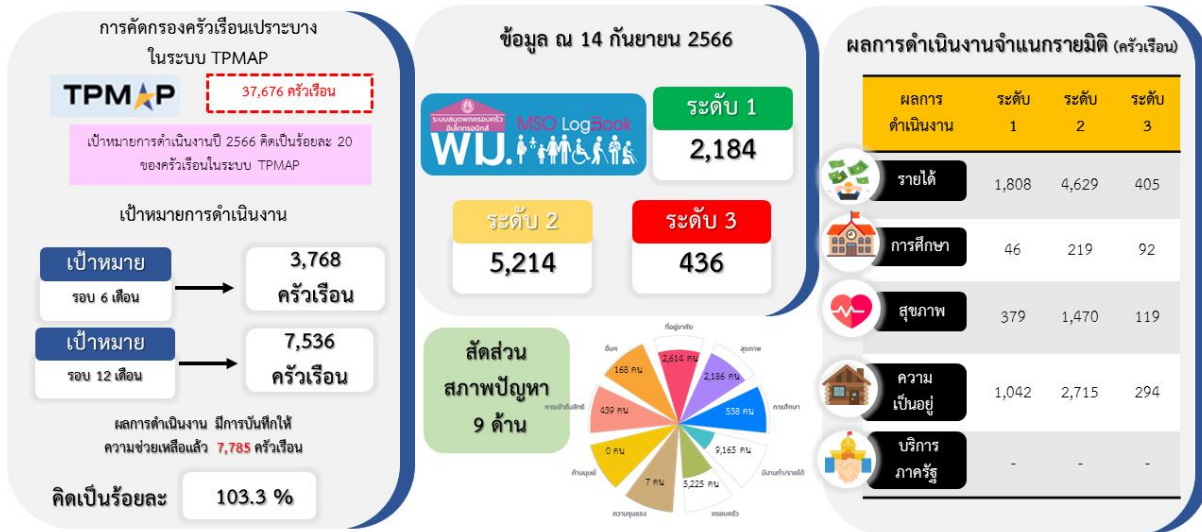
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ได้จัดทีม One Home จังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัด พม. เครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล ลงสำรวจเยี่ยมบ้านครัวเรือนเป้าหมาย โดยใช้สมุดปกครอบครัวเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล บริหารจัดการแบ่งพื้นที่ในการดูแล เพื่อดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตรายครัวเรือน บูรณาการร่วมกับเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนในมิติที่ประสบปัญหา รวมทั้งติดตามการให้ความช่วยเหลือ และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ MSO-Logbook

จังหวัดสระบุรีได้มีการบันทึกการให้ความช่วยเหลือ/พัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางที่ประสบปัญหามิติความเป็นอยู่และมิติการเข้าถึงบริการของรัฐ ในระบบ MSO-Logbook ไปแล้วจำนวน 7,536 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 103.3 ของเป้าหมาย

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนจังหวัดสระบุรี

1. เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนอย่างครอบคลุมทุกมิติ
2. เพื่อให้กลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการรวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางและให้ครอบครัวมั่นคงมีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 59 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนจังหวัดสระบุรี

ที่มา : ระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO-LOGBOOK) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 14 กันยายน 2566

ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :

1) การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กลไกศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล โดยจังหวัดสระบุรีมีศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบลที่ได้จัดตั้งแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 112 ศูนย์ เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือ/พัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนให้ครอบคลุมใน 5 มิติแบบองค์รวม

2) การบูรณาการบุคลากร ทรัพยากร และแผนงานโครงการตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดสระบุรี (One Home) จำนวน 10 หน่วยงาน โดยบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ได้แก่ การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบในการเยี่ยมครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือ/พัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน รวมถึงการจัดทำแผนการบริหารจัดการในกรณีเร่งด่วนในการจัดชุดเคลื่อนที่เร็วลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน

ข้อมูลตามพื้นที่

4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

- รายงานสถานการณ์สังคมระดับพื้นที่ ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues จังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

1. เด็กแรกเกิดมีจำนวนลดลง ตั้งแต่ในช่วงปี 2563 – 2565 และมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปี 2566 โดยในปี 2566 มีเด็กแรกเกิดจำนวน 5,400 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,765 คน และเพศหญิง 2,635 คน อัตราเด็กแรกเกิดมีค่า ร้อยละ 8.48

2. เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภในจังหวัดสระบุรี ในปี 2566 มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการเด็กเกิดมีชีพจากการตายอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยในปี 2566 ลดเหลือเพียง 12.80 และพบการตั้งครรภซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 15.63

3. จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง จำนวน 3,520 คน แนวโน้มการจดทะเบียนหย่าลดลง จำนวน 2,224 คน ในขณะเดียวกัน มีแนวโน้มอัตราการหย่าร้างมากขึ้น เป็นร้อยละ 63.18

4. จังหวัดสระบุรีมีจำนวนประชากรรวม 638,826 คน เป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 125,766 คน คิดเป็นสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 19.69 มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในระยะเวลาอันใกล้

5. มีแนวโน้มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากขึ้น โดยในปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองจำนวน 94,527 คน แบ่งได้เป็น ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมจำนวน 91,997 คน ติดบ้านจำนวน 1,921 คน และติดเตียงจำนวน 609 คน ซึ่งเพิ่มมากขึ้นจากปี 2563 – 2565

6. จังหวัดสระบุรีมีผู้สูงอายุที่ก้ำกั้มประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นในปี 2566 จำนวน 78 คน แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงระบบสนับสนุนการทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุที่ทำงานมีจำนวน 158,884 คน แบ่งเป็นเพศชาย 63,750 คนและเพศหญิง 95,134 คน คิดเป็นแรงงานผู้สูงอายุ ร้อยละ 37.81

7. จังหวัดสระบุรีมีจำนวนประชากรรวม 638,826 คน มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนจำนวน 22,879 คน สัดส่วนคนพิการต่อประชากรจังหวัดสระบุรีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.58 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่า ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความพิการสูงสุด จำนวน 13,768 คน

8. จำแนกตามประเภทความพิการ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย 13,430 คน รองลงมาคือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 4,298 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท 1,324 คน ทางสติปัญญา 1,293 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม 1,125 คน ทางการเห็น 1,000 คน ทางการเรียนรู้ 222 คน และทางออทิสติก 187 คน

9. จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา มีจำนวน 79 คน โดยแบ่งเป็นคนไร้ที่พึ่งเพศชายจำนวน 60 คน และเพศหญิงจำนวน 19 คน

รายงานผลการช่วยเหลือด้านต่างๆ ตามบริบทพื้นที่

ตารางที่ 57 รายงานผลการช่วยเหลือด้านต่างๆ ตามบริบทพื้นที่

การช่วยเหลือ	จำนวน (คน)	เป็นเงิน (บาท)
เงินสงเคราะห์		
ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน	253	759,000.-
ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง	410	1,230,000.-
ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	121	366,000.-
ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	41	123,000.-
เด็กในครอบครัวยากจน	998	2,111,000.-
โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก		
ซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุ	42	1,591,703.-
ซ่อมแซมบ้านผู้พิการ	85	3,400,000.-
การให้กู้ยืมเงินประกอบอาชีพ		
ผู้สูงอายุ	41	895,500.-
คนพิการ	184	4,825,003.50

ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2567

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสระบุรี “เมืองอุตสาหกรรมสีเขียวอัจฉริยะ สังคมแห่งคุณภาพชีวิต”
โดยมีพันธกิจ ดังนี้

1. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
3. จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
4. จัดให้มีการบริการภาครัฐโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาค รวดเร็วและมีคุณภาพ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมายหรือที่มีกฎหมายกำหนด

ประเด็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคม คือ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เสริมสร้างศักยภาพชุมชนและเมืองสีเขียวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ :

- 1.1 ประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข
- 1.2 พัฒนาชุมชนและเมืองให้มีคุณภาพและทันสมัยก้าวทันโลก
- 1.3 ประชาชนและผู้รับบริการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง

เป้าหมาย : ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตารางที่ 58 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย รายปี 2567
ครอบครัวมีความอบอุ่นที่ผ่านตามเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	99.72	99.85
ร้อยละของหมู่บ้านที่ไม่พบปัญหายาเสพติด (ร้อยละ)	88.51	92
สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	73.48	80
อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชาชนแสนคนลดลง (คดีต่อประชากรแสนคน)	104	95

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดสระบุรี ปี 2567 - 2570

แนวทางการพัฒนา :

- 2.1 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2.2 พัฒนาชุมชนและเมืองให้มีคุณภาพอย่างมีส่วนร่วม
- 2.3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณะสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

สถานการณ์เชิงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

สถานการณ์เด็กและเยาวชน

พบสถานการณ์เด็กและเยาวชนที่สำคัญดังนี้

1. จำนวนเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสระบุรีในปี 2566 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่าเด็กกลุ่มช่วงอายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 80,749 คน รองลงมาเป็นเยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 67,685 คน และเด็กช่วงอายุ 0 – 6 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 38,138 คน
2. ในช่วงปี 2563 – 2565 มีจำนวนเด็กแรกเกิดลดลง และมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปี 2566 โดยในปี 2566 มีเด็กแรกเกิดจำนวน 5,400 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,765 คน และเพศหญิง 2,635 คน อัตราเด็กแรกเกิดมีค่า ร้อยละ 8.48
3. เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มลดลง ซึ่งมีครอบครัวอุปถัมภ์จำนวน 68 ครอบครัว และมีเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์จำนวน 72 คน และมีเด็กกำพร้าจำนวน 1 คน
4. เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ในจังหวัดสระบุรี ในปี 2565 มีจำนวน 4 คนเพิ่มขึ้นเป็น 10 คนในปี 2566 ในขณะที่อัตราการเด็กเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยในปี 2566 ลดเหลือเพียง 12.80 และพบการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 15.63
5. แม่วัยใสที่ลงทะเบียนได้รับสิทธิ์เงินอุดหนุน มีจำนวน 3,436 คน แม่เลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียนจำนวน 1,918 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวลงทะเบียนจำนวน 296 คน
6. เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน แบ่งเป็น เด็กได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจนจำนวน 1,751 คน และครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจนจำนวน 1,071 ครอบครัว

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนพบว่า อัตราเด็กแรกเกิดมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้จำนวนเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจ ครัวเรือนมีหนี้สิน รายได้ไม่เพียงพอไม่เอื้อต่อการสร้างครอบครัว ในขณะที่จำนวนของแม่วัยใสและแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจะส่งผลต่อสุขภาพของทารก รวมถึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อพ่อแม่วัยรุ่น ทั้งด้านการเลี้ยงดูบุตรและโอกาสทางการศึกษาตามมา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและเสี่ยงต่อการเป็นกลุ่มเปราะบางในอนาคตได้

สถานการณ์สตรีและสถาบันครอบครัว

พบสถานการณ์สตรีและสถาบันครอบครัวที่สำคัญ ดังนี้

1. ประชากรเพศหญิงจังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้นจำนวน 325,729 คน จากประชากรทั้งหมด 638,826 คน คิดเป็นสัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.99 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่าช่วงอายุ 26 – 59 ปี มีมากที่สุดจำนวน 162,413 คน

2. ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง จำนวน 3,520 คน แนวโน้มการจดทะเบียนหย่าลดลง จำนวน 2,224 คน ในขณะเดียวกัน มีแนวโน้มอัตราการหย่าร้างมากขึ้น เป็นร้อยละ 63.18

3. ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดสระบุรี ปี 2566 รวมจำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศชาย 9 คน และเพศหญิง 26 คน แบ่งตามด้านต่างๆ มากที่สุดคือ ด้านร่างกาย 18 คน รองลงมาคือ ด้านจิตใจ 13 คน ด้านเพศ 3 คน และเสียชีวิต 1 คน จำแนกตามอายุ พบว่า วัยกลางคนช่วงอายุ 36 – 59 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 15 คน รองลงมาเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นช่วงอายุ 19 – 35 ปีจำนวน 11 คน วัยเด็กตอนกลางช่วงอายุ 7 – 12 ปีจำนวน 4 คน วัยรุ่นช่วงอายุ 13 – 18 ปีจำนวน 4 คน และวัยชราอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 1 คน สำหรับสาเหตุการทำความรุนแรง สาเหตุหลักคือ หึงหวง รองลงมาคือ บันดาลโทสะ ปัญหาสุขภาพจิต มีความรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจมากกว่า หึงหวงและหย่าร้าง หย่าร้าง สุราและบันดาลโทสะ ปัญหาสุขภาพกาย ยาเสพติด สุรา การพนัน และหึงหวงและบันดาลโทสะ ตามลำดับ

4. จังหวัดสระบุรีมีผู้ว่างงานเพศหญิงจำนวน 2,075 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานในสตรี ร้อยละ 1.11 จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านสตรีและครอบครัวพบว่า จังหวัดสระบุรีมีอัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ทั้งการกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะในเพศหญิง สาเหตุหลักมาจาก ความหึงหวง ส่งผลให้ครอบครัวไม่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมาได้

สถานการณ์ผู้สูงอายุ

พบสถานการณ์ผู้สูงอายุที่สำคัญ ดังนี้

1. จังหวัดสระบุรีมีจำนวนประชากรรวม 638,826 คน เป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 125,766 คน คิดเป็นสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 19.69 มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในระยะเวลาอันใกล้

2. มีแนวโน้มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากขึ้น โดยในปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองจำนวน 94,527 คน แบ่งได้เป็น ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมจำนวน 91,997 คน ติดบ้านจำนวน 1,921 คน และติดเตียงจำนวน 609 คน ซึ่งเพิ่มมากขึ้นจากปี 2563 – 2565

3. จังหวัดสระบุรีมีผู้สูงอายุที่กึ่งัมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุในปี 2566 จำนวน 78 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงระบบสนับสนุนการทำงานและการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ

และผู้สูงอายุที่ทำงาน 72,923 คน แบ่งเป็นเพศชาย 25,347 คนและเพศหญิง 26,577 คน คิดเป็นแรงงาน
ผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.36

4. ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก
จำนวน 132 คน

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านผู้สูงอายุพบว่า จังหวัดสระบุรีมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น สัดส่วน
ผู้สูงอายุต่อประชากรอยู่ที่ร้อยละ 19.69 มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์ในระยะเวลาอันใกล้ ผู้สูงอายุ
จำเป็นต้องผลักดันให้ตนเองยังคงอยู่ในระบบแรงงานประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ โดยผู้สูงอายุที่ยังคงทำงาน
อยู่คิดเป็นสัดส่วนแรงงานผู้สูงอายุ ร้อยละ 37.81 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุมีจำนวน
เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตลดลง เนื่องจากสมรรถภาพทางกายที่ถดถอยลงและความชราภาพ
ทำให้มีความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น แนวโน้มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ได้แก่
กลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้น

สถานการณ์คนพิการ

พบสถานการณ์คนพิการที่สำคัญ ดังนี้

1. จังหวัดสระบุรีมีจำนวนประชากรรวม 638,826 คน มีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนจำนวน
22,879 คน สัดส่วนคนพิการต่อประชากรจังหวัดสระบุรีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.58 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ
พบว่า ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความพิการสูงสุด จำนวน 13,768 คน

2. จำแนกตามประเภทความพิการ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย 13,430
คน รองลงมาคือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 4,298 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท 1,324 คน
ทางสติปัญญา 1,293 คน ทางจิตใจหรือพฤติกรรม 1,125 คน ทางการเห็น 1,000 คน ทางการเรียนรู้ 222 คน
และทางออทิสติก 187 คน

3. นักเรียนพิการได้เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวมระดับอนุบาล 7 คน ระดับประถมศึกษา 1,584
คน ระดับมัธยมศึกษา 453 คน และคนพิการเรียนร่วม 2,044 คน และได้รับการศึกษาพิเศษในศูนย์การศึกษา
พิเศษ ในปี 2566 จำนวน 358 คน

4. จังหวัดสระบุรีมีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จำนวน 177 แห่ง คิดเป็น
อัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 597 คน จากจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด พบว่า
สถานประกอบการส่วนใหญ่รับคนพิการเข้าทำงาน ทั้งนี้มีสถานประกอบการ 24 แห่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
และปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบอัตราส่วน 6 แห่ง

5. ในปี 2566 คนพิการได้กู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 178 คน

6. จังหวัดสระบุรีมีการจัดบริการสำหรับคนพิการ ได้แก่ บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) จำนวน 54 คน
โดยมีคนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) 51 คน การให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ 20 คน
และบริการล่ามภาษามือ 1 คน

7. จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการในจังหวัดสระบุรี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี 2563 – 2566 โดยในปี 2566 มีผู้รับเงินเบี้ยความพิการจำนวน 22,572 คน

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านคนพิการพบว่า จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มคนพิการมากขึ้น จากจำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น พบว่า คนพิการส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ ประเภทของความพิการส่วนมากเป็นทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สาเหตุมาจากปัญหาทางสุขภาพที่เสื่อมถอยลง ปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ ที่ก่อให้เกิดความเครียดจนเกิดปัญหาสุขภาพ รวมถึงอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งคนพิการในจังหวัดสระบุรี ได้รับสิทธิสวัสดิการพื้นฐานจากรัฐ ได้แก่ ได้รับเบี้ยความพิการมากขึ้น จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวมและได้รับการศึกษาพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้น ได้เข้าทำงานในสถานประกอบการ และมีเครือข่ายด้านคนพิการที่คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือดูแลคนพิการ

สถานการณ์กลุ่มคนเปราะบาง

พบสถานการณ์กลุ่มคนเปราะบางที่สำคัญ ดังนี้

1. จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา มีจำนวน 79 คน โดยแบ่งเป็นเพศชายจำนวน 60 คน และเพศหญิงจำนวน 19 คน

2. ผู้แสดงความสามารถ รวมจำนวน 33 คน จำแนกตามประเภท พบว่า มากที่สุดคือ ด้านอื่นๆ จำนวน 17 คน รองลงมาคือ ด้านการแสดงดนตรีจำนวน 13 คน ด้านการแสดงนาฏศิลป์จำนวน 2 คน และด้านการแสดงศิลปะจำนวน 1 คน

3. ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีคนขอทานทั้งสิ้นจำนวน 95 คน

4. เครือข่ายด้านกลุ่มเปราะบางจังหวัดสระบุรี ในช่วงปี 2563 – 2565 จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก และคงที่ในปี 2566 จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีจำนวน 3,456 คน และมีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) ในช่วงปี 2563 – 2566 รวมจำนวน 11 แห่ง

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านกลุ่มคนเปราะบาง พบว่า จังหวัดสระบุรีมีแนวโน้มคนเร่ร่อน ไร้ที่พึ่งเพิ่มขึ้น แต่กลุ่มคนเปราะบางนี้ได้รับสวัสดิการจากภาครัฐ คือ ได้รับการบริการในศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง รวมถึงได้รับการออกบัตรแสดงความสามารถ และมีเครือข่ายทางสังคมให้ความดูแลช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง

6.1 บทสรุป

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรี ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ คัดกรองแนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบที่เกิดขึ้นในจังหวัดสระบุรี จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในจังหวัดสระบุรี และข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านข้อมูลทางสังคม และรายงานสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดสระบุรีให้มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบัน สามารถบ่งบอกถึงแนวโน้มและทิศทางการทำงาน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านสังคมของจังหวัด และได้นำข้อมูลด้านสังคมที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ประเด็นสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดสระบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

สถานการณ์เชิงพื้นที่

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 108 กิโลเมตร (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - ศาลากลางจังหวัด) และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตรและตามแม่น้ำเจ้าพระยาแยกเข้าแม่น้ำป่าสักประมาณ 165 กิโลเมตร จังหวัดสระบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด 3,576.49 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศมีลักษณะที่สำคัญคือ ทางตอนใต้และทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่ราบสูงกว่าระดับน้ำทะเลเพียง 2 เมตร และพื้นที่จะค่อยๆ สูงขึ้นเรื่อยๆ ไปทางทิศเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณนี้จะเป็นลักษณะราบเรียบจนถึงพื้นที่เนินเขา สลับที่ราบสูง

ด้านประชากร

จังหวัดสระบุรีมีประชากรจากทะเบียนราษฎร จำนวน 638,826 คน แบ่งเป็นประชากรช่วงกลุ่มอายุ 26 – 59 ปี มีสัดส่วนประชากรมากที่สุด แนวโน้มประชากรเด็กแรกเกิดมีจำนวนลดลง ในขณะที่ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัจจุบันประชากรผู้สูงอายุมีจำนวน 638,826 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 ของประชากรทั้งจังหวัดสระบุรี แนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในเวลาอันใกล้

ด้านสุขภาพ

จังหวัดสระบุรี ในปี 2566 มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่ จำนวน 15,038 คน โดยสัดส่วน อสม. 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน) เท่ากับร้อยละ 42 ในขณะเดียวกันมีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราป่วยรายใหม่ 139 ราย ผู้ป่วยสะสมมีอัตราเพิ่มขึ้น 1.15 พบว่า ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ อยู่ที่ 8.16 ซึ่งเกินจากเกณฑ์เป้าหมายของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งระบุว่าอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จจะต้องไม่เกิน 8.00 คน

ด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

จังหวัดสระบุรีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนจำนวนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ในขณะที่หนี้สินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน พบว่า หนี้สินของประชากรถูกกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุด รองลงมาคือ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร เพื่อใช้ทำการเกษตร และเพื่อใช้ในการศึกษา ตามลำดับ ในขณะที่การสำรวจครัวเรือนที่มีการออมเงินคิดเป็นร้อยละ 100 ในส่วนของภาวะการทำงานของประชากร จังหวัดสระบุรีมีอัตราการว่างงานอยู่ที่ ร้อยละ 1.58 ซึ่งลดลงจากอัตราการว่างงานในปี 2565

ด้านการศึกษา

จังหวัดสระบุรี นักเรียนได้เข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐานในระดับเตรียมอนุบาล ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และมีนักเรียนด้อยโอกาส ในปี 2566 รวมทั้งหมดจำนวน 27,393 คน จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส พบมากที่สุดคือ เด็กยากจนจำนวน รองลงมาคือ มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท กำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว เด็กชนกลุ่มน้อย และเด็กมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ตามลำดับ ในปี 2566 ไม่พบนักเรียนออกกลางคัน ในขณะที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในพื้นที่จังหวัดสระบุรี มีจำนวนลดลง

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีข้อมูลการรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ รวมจำนวน 292 คน จัดเป็นอันดับที่ 25 ของจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินรวมจำนวน 1,197 คน จัดเป็นอันดับที่ 11 การรับแจ้งคดีตามฐานความผิดยาเสพติด รวมจำนวน 6,662 คน จัดเป็นอันดับที่ 57 มีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์รวมทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 2 คน และผู้ใหญ่ จำนวน 2 คน โดยผู้เสียหายเป็นเพศหญิงทั้งหมด ในส่วนของอุบัติเหตุทางถนน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้บาดเจ็บ จำนวน 6,983 คน

ด้านที่อยู่อาศัย

ในปี 2566 จังหวัดสระบุรีมีกองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน จำนวน 168 แห่ง มีบ้านพอเพียงชนบท จำนวน 287 แห่ง

สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน

ประชากรเด็กและเยาวชนในจังหวัดสระบุรี มีจำนวน 186,572 คน เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่าเด็กกลุ่มอายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนมากที่สุด โดยจำนวนเด็กแรกเกิดในปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 8.48 ใกล้เคียงกับปี 2565 ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปี 2563 – 2564 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กมีแนวโน้มลดลง เข้าถึงสิทธิสวัสดิการต่างๆ ได้มากขึ้น มีเด็กได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดรวมจำนวน 31,298 คน คิดเป็นร้อยละ 69.68 เด็กได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน 1,751 คน 1,071 ครอบครัว ในขณะที่จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ และร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเกิดมีชีพจากมารดาอายุ 15 – 19 ปี มีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้จังหวัดสระบุรียังมีเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 1 คน

สถานการณ์ด้านสตรีและครอบครัว

ประชากรสตรีในจังหวัดสระบุรี มีจำนวน 325,729 คน คิดเป็นสัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด ร้อยละ 50.99 พบว่าครอบครัวมีแนวโน้มการจดทะเบียนสมรสลดลง แนวโน้มการจดทะเบียนหย่าลดลง ในขณะที่มีแนวโน้มอัตราการหย่าร้างมากขึ้น ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวมอยู่ที่ ร้อยละ 65.61 ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวทั่วไป รองลงมาเป็นครอบครัวเสี่ยง และครอบครัวเข้มแข็งตามลำดับ พบว่า ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านสัมพันธภาพมากที่สุด ร้อยละ 71.25 ในขณะที่ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวมีจำนวน 35 คน แบ่งตามด้านต่างๆ พบว่า มากที่สุดคือด้านร่างกาย รองลงมาคือ ด้านจิตใจ ด้านเพศ และเสียชีวิต ตามลำดับ ช่วงอายุที่ถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุดคือวัยกลางคน ช่วงอายุ 36 – 59 ปี จำนวน 15 คน สาเหตุการกระทำกระทำรุนแรง สาเหตุหลักคือ หึงหวง

สถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุจังหวัดสระบุรีมีจำนวน 638,826 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ พบว่า มีแนวโน้มผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง เพิ่มสูงขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากบุคคลอื่นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในขณะที่เดียวกันผู้สูงอายุที่กัยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้น คิดเป็นแรงงานผู้สูงอายุ ร้อยละ 17.36 แสดงถึงการเข้าถึงระบบแรงงานในผู้สูงอายุ ในส่วนของการได้รับสิทธิสวัสดิการต่างๆ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์ในการจัดงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี และได้รับการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

สถานการณ์ด้านคนพิการ

คนพิการจังหวัดสระบุรีมีจำนวน 22,879 คน คิดเป็นร้อยละ 3.58 ของประชากรในจังหวัดสระบุรี โดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด คือ 13,798 คน จำแนกตามประเภทความพิการ พบว่าส่วนมากเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 13,430 คน ในภาพรวมคนพิการในจังหวัดสระบุรีสามารถเข้าสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ได้รับเบี้ยความพิการ ได้เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม ได้รับการศึกษาพิเศษ ได้รับการว่าจ้างงาน ได้รับบริการกู้ยืมเงินทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และได้รับการจัดบริการสำหรับคนพิการ

สถานการณ์ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

สถานการณ์กลุ่มคนเปราะบางในจังหวัดสระบุรีพบว่า ผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในปี 2566 มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในส่วนของผู้แสดงความสามารถ รวมจำนวน 33 คน จำนวนคนขอทาน 95 คน ในขณะที่อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในปี 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จำนวน 3,456 คน จังหวัดสระบุรีมีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR) ในช่วงปี 2563 – 2566 รวมจำนวน 11 แห่ง องค์กรสาธารณประโยชน์ 2 แห่ง และองค์กรสวัสดิการชุมชน 1 แห่ง

สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมจังหวัดสระบุรี

สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่ จังหวัดสระบุรีมีกลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูลระบบสมุดปกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO- Logbook) จำนวน 7,820 ครั้วเรือน (ครั้วเรือนเปราะบางระดับ 1, 2, 3) พบว่า ครั้วเรือนส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านรายได้ 7,327 ครั้วเรือน รองลงมาเป็นด้านความเป็นอยู่ 4,315 ครั้วเรือน ด้านสุขภาพ 2,042 ครั้วเรือน และด้านการศึกษา 364 ครั้วเรือน ซึ่งไม่พบกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการการทำงาน ร่วมกันกำหนดปัญหาให้ชัดเจน หาแนวทางในการแก้ปัญหาและดำเนินการให้ความช่วยเหลือไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นในการบริหารจัดการ

2. การจัดอัตรากำลังของบุคลากร ควรเร่งรัดสำรวจปริมาณงาน ความต้องการและความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ มีการอบรมความรู้พื้นฐานเพื่อให้บุคลากรพร้อมลงปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่

3. ควรมีการกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎหมาย ในการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

1. แผนพัฒนาจังหวัดควรมีประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางเป็นเป้าหมายหลัก ควบคู่ไปกับประเด็นทางกายภาพและเศรษฐกิจ เนื่องจากทรัพยากรคนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดและพัฒนาประเทศต่อไป

2. การแก้ไขปัญหาทางสังคมของจังหวัด ควรเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. การดำเนินการในภาพรวมของจังหวัด หน่วยงานควรบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค และวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

สรุปสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี

Saraburi Provincial Social Development and Human Security Office

ข้อมูลจาก รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสระบุรี ประจำปี 2567

ประชากรจังหวัดสระบุรี

325,729 ราย 50.99%

313,097 ราย 49.01%

638,826 ราย

กำลังแรงงาน และอัตราการว่างงาน

กำลังแรงงาน: 239,573 (ชาย 186,251, หญิง 53,322)

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน: 151,630 (ชาย 78,447, หญิง 73,183)

รวม: 230,077

13 อำเภอ 111 ตำบล 973 หมู่บ้าน 108 อปท. 1 อบจ. 4 ชม. 34 ต. 70 อบต.

ประเภทของหนี้สินครัวเรือน

หนี้สินทั้งสิ้น 335,292 บาท

- เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน 193,065 บาท
- เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร 40,323 บาท
- เพื่อใช้ทำการเกษตร 32,224 บาท
- เพื่อใช้ในการศึกษา 2,203 บาท
- เพื่อใช้ซื้อ/เช่าบ้านและที่ดิน 67,476 บาท
- อื่นๆ - บาท

รายได้ครัวเรือน

ปี 2560: 35,378
ปี 2562: 30,532
ปี 2564: 33,660

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ปี 2562: 9 ปี, ปี 2563: 9 ปี, ปี 2564: 9 ปี, ปี 2565: 9 ปี

จำนวนนักเรียนยากจน/ยากจนพิเศษ

นักเรียนยากจน: 2,694
นักเรียนยากจนพิเศษ: 2,081

ความพร้อม

ความพร้อม: 4 คน : เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี 2 คน / ผู้ใหญ่ 2 คน

เด็กและเยาวชนต่ำกว่า 15 ปี ตั้งครรภ์

ปี 2566 จำนวน 10 ราย

คดีเด็กและเยาวชนกระทำผิด

ปี 2566 ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ 68 ราย

พฤติกรรมไม่เหมาะสม

ปี 2566 จำนวน 1 ราย

เด็กเยาวชน

0-6 ปี : 38,138 ราย
7-17 ปี : 80,749 ราย
18-25 ปี : 67,685 ราย

เด็กแรกเกิด 5,400 ราย คิดเป็น ร้อยละ: 8.48

- เด็ก/เยาวชนในบ้านพักเด็กและครอบครัว 2 ราย
- เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ 72 ราย 68 ครอบครัว
- เด็กกำพร้า 1 ราย
- ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
 - เพศชาย 15,904 ราย
 - เพศหญิง 15,394 ราย
 - ผู้ลงทะเบียนรวม 31,298 ราย
 - ผู้ได้รับเงินอุดหนุน 21,810 ราย
- เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน 1,751 ราย 1,071 ครอบครัว
- ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก 63 แห่ง

ผู้สูงอายุ

จำนวน 125,766 ราย คิดเป็นร้อยละ: 19.69

- ผู้สูงอายุจำแนกตาม ADL
 - ติดสังคม 91,997 ราย ติดบ้าน 1,921 ราย ติดเตียง 609 ราย
- รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 108,503 ราย
- เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก 132 ราย
- เงินช่อมบ้านผู้สูงอายุ 80 ราย
- เงินค่าจัดการศพผู้สูงอายุ 315 ราย
- ผู้สูงอายุที่มีทรัพย์สินเงินประกอบอาชีพ 78 ราย
- แรงงานผู้สูงอายุ 72,923 คน ร้อยละ: 17.36

สตรีครอบครัว

- สตรี 325,729 ราย คิดเป็นร้อยละ: 50.99
- ครัวเรือน 142,542 ครัวเรือน
- ครอบครัวสมรส 3,520 ราย หย่าร้าง 2,224 อัตราการหย่าร้าง 63.18
- ค่าเฉลี่ยครอบครัวเข้มแข็ง ร้อยละ: 14.27
- อัตราค่าจ้างแรงงานหญิงต่อชาย 111,085 ราย คิดเป็นร้อยละ: 42.08
- ผู้ว่างงานในสตรี 2,075 ราย คิดเป็นร้อยละ: 1.11
- แม่เลี้ยงเดี่ยว 1,918 ราย
- แม่วัยใส 3,436 ราย

ผู้พิการ

21,955 ราย คิดเป็นร้อยละ: 3.58

ทางการมองเห็น	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม
1,000 ราย	4,298 ราย	13,430 ราย	1,125 ราย

ทางสติปัญญา 1,293 ราย | ทางการเรียนรู้ 222 ราย | ทางออกัสติก 187 ราย | มากกว่า 1 ประเภท 1,324 ราย

0-6 ปี: 144 | 7-17 ปี: 906 | 18-25 ปี: 884 | 26-59 ปี: 7,177 | 60 ปีขึ้นไป: 13,678

จำนวนคนประเภทย่อยตามช่วงอายุ

- รับเบี้ยความพิการ 22,572 ราย
- การกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 178 ราย
- ได้รับการศึกษาพิเศษ 358 ราย
- คนพิการเรียนร่วม 2,044 ราย

ครอบครัวเดี่ยว

- จำนวนผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 79 ราย ชาย 60 ราย หญิง 19 ราย
- ผู้แสดงความสามารถ 33 ราย
- ด้านการแสดงดนตรี 13 ราย
- ด้านการแสดงศิลปะ: 1 ราย
- จำนวนชกาน 95 ราย
- อื่นๆ 17 ราย

ครอบครัวเดี่ยว/สวัสดิการ

- จำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3,456 ราย
- จำนวนสภาเด็กและเยาวชน 122 แห่ง จัดตั้งแล้ว 74 แห่ง
- ภาคีเครือข่าย CSR 11 แห่ง
- ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด 1 แห่ง
- ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป 39 แห่ง
- องค์กรสวัสดิการชุมชน 1 แห่ง
- องค์กรด้านคนพิการ 13 แห่ง
- ศพค. 77 แห่ง
- ศพค.ท. 10 แห่ง
- ศพอส. 29 แห่ง
- โรงเรียนผู้สูงอายุ 53 ราย
- ชมรมผู้สูงอายุ 82 ราย

ครัวเรือนเปราะบาง

MSO-Logbook ครัวเรือน

- ระดับ 0 : 498 ครัวเรือน
- ระดับ 1 : 5,198 ครัวเรือน
- ระดับ 2 : 2,184 ครัวเรือน
- ระดับ 3 : 436 ครัวเรือน

จำนวนครัวเรือนเปราะบาง 8,316

- เป้าหมายดำเนินงาน
 - รอบ 6 เดือน 3,768 ครัวเรือน
 - รอบ 12 เดือน 7,536 ครัวเรือน
- ผลการดำเนินงาน มีการบันทึกให้ความช่วยเหลือแล้ว 7,785 ครัวเรือน ร้อยละ: 103.3%

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

- หน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการทำงาน ร่วมกันกำหนดปัญหาให้ชัดเจน หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและดำเนินการให้ความช่วยเหลือไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นในการบริหารจัดการ
- จัดสรรอัตราค่าจ้างบุคลากรให้เพียงพอต่อภาระงาน
- ควรมีการกำหนดนโยบาย ระเบียบกฎหมาย ในการส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

QR code รายงานฯ ฉบับเต็ม

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี

LINE OA พม. สระบุรี | LINE ID : @713iffhn